PUBLISHED AND DISTRIBUTED UNDER PERMIT (No. 895) AUTHORIZED BY THE ACT OF OCTOBER 6, 1917, ON FILE AT THE POST OFFICE OF NEW YORK, N. Y. By Order of the President, A. S. Burleson, P. M. Gen.

Največji slovenski dnevnik v Združenih državah.

Velja za celo leto..... $6.00
Za pol leta..... 3.00
Za New York celo leto..... 7.00
Za inozemstvo celo leto..... 7.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The largest Slovenian Daily in the United States.

Issued every day except Sundays and legal Holidays.

75,000 Readers.

TELEFON: 2876 CORTLANDT. Entered as Second Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under the Act of Congress of March 3, 1879. TELEFON: 4687 CORTLANDT.

NO. 290. — ŠTEV. 290. NEW YORK, FRIDAY, DECEMBER 10, 1920. — PETEK, 10. DECEMBRA, 1920. VOLUME XXVIII. — LETNIK XXVIII.

V BALKANSKEM KOTLU ŠE VEDNO VRE

BOLGRSKA IN JUGOSLAVIJA HOČETA DOSEČI SPORAZUM V NAMENU, DA PORAZITA GRŠKO. — STARO SOVRAŠTVO BO KMALO POZABLJENO. — V SLUČAJU ZDRUŽITVE BI BILI JUGOSLOVANI NAJMOČNEJŠI ELEMENT NA BALKANU.

Poroča Savel Zimand.

Tekom dveh stoletij je bil Balkan kotel, v katerem so se zvarile vse mednarodne komplikacije. Imeli smo vojne, upore, ustaje, revolucije, intervencije, tuje nadvlade in nato svetovno vojno.

Ali se je položaj izpremenil? Ali je opaziti sedaj kako znamenje, da bo zavladal mir?

Na temelju opazovanj na Balkanu tekom preteklega poletja, moram odvrniti na najbolj kategoričen način: — Ne!

Stari prepiri niso končani in balkanski narodi niso vsled uravnave v Versailles nič bolj srečni kot so bili vsled uravnave v Parizu leta 1877, v Londonu leta 1912 in v Bukarešti leta 1913. Velika vojna pa ni zadnja vojna, ki bo zanetena na Balkanu. Pogodbi v St. Germain in v Versailles sta 'uravnali'' probleme na temelju oborožene pesti in ove vojne se pripravljajo. Nove komplikacije so v glavnem naslednje:

Grška in Jugoslavija skušata obvladati Balkan ter se tajno pripravljata za novo vojno.

Bolgarska ni Jugoslavija skušata doseči sporazum v namenu, da porazita Grško.

Jugoslavija in Italija sta pred kratkim sklenili dogovor, a Grška in Italija sta si v laseh, ker se je Grški posrečilo z angleško pomočjo dobiti pretežni del plena.

Italija še danes misli, da je dobila manj kot pa ji je šlo.

Albanija hoče kralja in Jugoslavija in Italija ga hočeta izbrati.

Francija hoče, da ji balkanske države pomagajo pri njenih načrtih proti Rusiji in tudi pri zgrajenju zidu proti Nemčiji.

Anglija hoče ohraniti Carigrad. Preje zatirana Rumunska je sama postala zatiralec. Lahko bi šel še naprej, a se hočem ustaviti tukaj.

Ko sem se mudil v Jugoslaviji, sem zapazil v oficijelnih krogih tendenco za zbližanje z Bolgarsko. Neki uradnik zunanjega jugoslovanskega urada je govoril o "finih vojaških lastnostih Bolgarov", ki pripadajo istemu plemenu kot ostali Jugoslovani. Bodočnost Jugoslavije bi bila zagotovljena, če bi se jo spravilo pod istega vladarja kot bi ga imela Bolgarska. Na Bolgarsem so mi pa visoki uradniki zagotovili, da upajo na zvezo obeh dežela pod vlado princregenta Aleksandra iz Jugoslavije. Neki inozemski diplomat na Bolgarskem me je informiral, da se jugoslovanski državniki zavzemajo za ta načrt. Zunanji opazovalec najde v obeh deželah razpoloženje za zvezo. Mogoče ne bo prišla v naslednjem letu, a po moji sodbi bo prišla v treh ali štirih letih.

Kaj pa bi pomenjala taka zveza? Brez dvoma bi dvignila Jugoslavijo do ene izmed važnih sil v Evropi. Imeli bi namreč jugoslovansko-bolgarsko kraljestvo, ki bi se stezalo od Jadranskega pa do Črnega morja.

Na kak način pa bi reagirale Rumunska, Grška in Italija na idejo Pan-Jugoslavije? Ta zveza bi napravila Jugoslovane za najbolj mogočni element na Balkanu ter najbrž pomenjala novo vojno na Balkanu.

Odnošaji med Grško in Jugoslavijo so navidez prijateljski. V resnici pa delata obe deželi druga proti drugi. Srbi so zaprli vse grške šole in cerkve v Monastirju. Grki pa so zaprli vse srbske šole in cerkve v Solunu. Srbija hoče Solun in Grška si želi Monastir.

Italija je seveda v veliki meri prizadeta pri izidu tega konflikta. Ker je že od nekdaj poželjivo škilila na Jadran, je sedaj razočarana, ko se čuti oropano plena vspričo vedno rastoče moči Jugoslavije. Na drugi strani pa ni nič prijazna Grški in sicer radi ozemlja, katero je Grška dobila v Mali Aziji. Italija je hotela Smirno in malo je manjkalo, da je v resnici ni dobila. Anglija, ki ve, da bo Grška boljše služila njenim interesom, pa se je vmešala. Ker je v konfliktu z Grško in tudi z Jugoslavijo, išče Italija sedaj zaveznike med poraženimi narodi. Sprejela je bolj popustljivo politiko napram Turčiji ter se približuje tudi Nemčiji. V zadnjem času so se celo razširila govorice, da se vrše med Nemčijo in Italijo pogajanja glede sklenitve posebne pogodbe.

Albanija, kjer je sanjal neki nemški princ kratke sanje na prestolu, išče sedaj novega kralja. Albanija pripada le zemljepisno evropskemu kontinentu. Še danes imenuje Albanec dežele preko njegovih meja "Evropo".

Albanija je neke vrste evropski Tibet. Ko je pred par leti neki Francoz potoval iz Ipeka v Prizren, je dal svoji knjigi naslov "Nepoznana Albanija". Za enkrat je dežela pod italjanskim uplivom in tudi Jugoslavija jo skuša kontrolirati. Pogodba, ki je bila pred kratkim sklenjena med Jugoslavijo in Albanijo, bo prinesla kratko premirje, še vedno ni rešeno vprašanje, ko bo vladal Albaniji. Svetovna vojna ni obrnila položaja na boljše, pač pa na slabše.

Da postane zmešnjava in mešanica še večja, si Francija na vse načine prizadeva dobiti pomoč Balkana proti Rusiji. Vsakdo, ki količkaj pozna Balkan, ve, da je ta naloga brezupna. Bolgari in Srbi, ki pripadajo istemu plemenu, vidijo v Rusih svoje brate. Spominjajo se tudi pomoči, katero jim je dajala Rusija, ko so še stokali pod turškim jarmom. Jugoslovanski ministrski predsednik Vesnič je v odgovor na moje vprašanje glede stališča napram ruski sovjetski vladi izjavil, da simpatizirajo Jugoslovani z ruskim narodom, brez ozira na to, kakšno vlado da ima. Neki jugoslovanski uradnik v državnem departmentu je rekel: — Mi smo bratje Rusov in ko bodo ruski boljševiki navalili na nas, jih bomo sprejeli s kruhom in soljo.

Neki prejšnji minister za zunanje zadeve na Bolgarskem mi je povedal, da je moral odkloniti prošnjo Francije za bolgarsko pomoč za generala Denikina, ki se je boril proti boljševikom. Rekel je, da ni storil tega, ker ne simpatiza z Denikinom, temveč raditega, ker bi se bolgarski narod ne hotel vdeležiti nobene vojne proti ruskemu narodu.

Bolgari in Jugoslovani so se naučili svojo lekcijo iz poljskih pustolovstev ter se bolj zanimajo za zopetno zgrajenje svoje dežele kot pa za to, da bi pomagali Francozom.

Grška ne more pomagati Franciji tudi če bi hotela, kajti skozi par mesecev je bila zaposlena z vojno proti turškim nacijonalističnim četam na 400 kilometrov dolgi fronti. Rumunska ima vse roke polne dela pri zatiranju narodov novih ozemelj, katera je dobila od mirovne konference. Francija ima več upliva na Rumunskem kot v katerikoli drugi balkanski deželi in sicer radi frankofilske politike ministra za zunanje zadeve, Jonescu. V zvezi s tem lahko rečem, da je Francija v avgustu, ko so hoteli Rumunci stopiti v mirovna pogajanja z Rusijo, poslale maršala Joffra, da jih odvrne od tega koraka in Rumunci, kot pridni latinski dečki, so storili kot jim je bilo rečeno.

Igra Anglije na Balkanu je očividno ta, da kontroilra rusko trgovino s pomočjo Carigrada in da si zasigura nadaljno pot proti iztoku. Za enkrat ima medzavezniška komisija jurisdikcije nad mestom, a dejanski vladarji so vendar Angleži, dočim so ostali le figure.

Zmešnjava in beda še vedno prevladujeta na Balkanu, deloma raditega, ker ni mirovna konferenca razumela problema radi svoje osveteželjnosti in deloma raditega, ker skušajo velike sile izkoristiti Balkan v svoje lastne sebične svrhe.

Kakšne prilike ima Liga narodov, da ohrani na Balkanu mir? Iz vsega, kar sem videl in čul na Balkanu, lahko izjavljam, da se tam Lige ne jemlje resno. Ne priznava se je kot resnični inštrument varnosti. Najboljši dokaz temu je separatna zveza med Jugoslavijo in Čehoslovaško. Intrige Francije, Italije in Anglije smatrajo balkanski narodi za dokaz, da si velesile ne žele miru.

Takozvana Mala ententa Jugoslavije, Čehoslovaške in Rumunske ne obstoji v resnici. Nič drugega ni kot zveza med Čehoslovaško in Jugoslavijo. Obe ti deželi imata interesc v tem, da se Habsburžani ne vrnejo na prestol in da se prisili Madžarsko k izpolnitvi mirovnih pogojev. Rumunska ima iste interese, a tukaj stopa vmes Francija, ki potrebuje Madžarsko za svoje imperijalistične cilje proti Rusiji in ki svetuje Rumunski, naj ne stopi v zvezo.

Balkan je še vedno kotel, v katerem vre . . .

Slika nam kaže otroke, bolehajoče na jetiki, v Adam Memorial Hospital v Perrysburg, N. Y. Po mnenju tamošnjih zdravnikov je najboljše zdravilo zoper to bolezen, če hodi bolnik nag po snegu. Taka vaja traja ponavadi četrt ure, nakar mora bolnik takoj v gorko posteljo in se dobro ogrniti.

ZBOROVANJE LIGE NARODOV V ŽENEVI

Odposlanci si na vse načine prizadevajo, da bi pridobili Združene države zase.

Ženeva, Švica, 9. decembra. — Evropski narodi bodo storili vse, kar bo v njihovi moči, da dobe za Ligo narodov Združene države. Francoski zastopnik, Leon Bourgeois, je rekel včeraj:

V Haagu sem se prijateljsko razgovarjal z ameriškim senatorjem Rootom. Dobil sem utis, da se bodo Združene države pridružile Ligi, če bo vodstvo Lige zadovoljno z ustanovitvijo mednarodnega sodišča.

Ženeva, Švica, 9. decembra. — Vse zbornjoče je izvanredno razočarala izjava predsednika Wilsona, da ne bo poslala Amerika nobenega delegata, ki bi razpravljal s komisijo glede razoroženja.

Bolgarska bo najbrže pripuščena k Ligi narodov, ker soglasno z ugotovilom maršala Focha zadošča vsem obveznostim, ki jih ji nalaga mirovna pogodba.

ADMIRAL MAYO ODSTOPIL.

Washington, D. C., 9. dec. — Rear admiral H. T. Mayo, poveljnik ameriškega brodovja tekom zadnje vojne, je odstopil. V službi je bil več kot sedeminštirideset let.

GRŠKEGA KRALJA ŠE VEDNO NI

Grški parlament se bo sestal dne 5. januarja. — Konštantin ni dobil še nobenega poročila.

Lucern, Švica, 9. decembra. — (Poročilo Ass. Press.) Bivši grški kralj Konštantin nestrpno pričakuje obvestila od grškega zunanjega ministra, da se je grški narod izrekel zanj tekom zadnjega ljudskega glasovanja ter da naj pride na Grško.

Njegov osebni svetovalec, profesor Georgios Streit pravi, da se ni treba vsled tega nič razburjati. Po njegovem mnenju so nastale kake malenkostne zapreke, ki bodo pa tekom par dni odstranjene.

Konštantin je bil že naročil posebni vlak, pa ga je danes preklical. Če se bo sploh vrnil, se ne bo vrnil pred torkom ali sredo.

V tukajšnje mesto prihaja vsak dan več Grkov.

Grški parlament bo začel zborovati dne 5. januarja.

ŽENSKE IMAJO BESEDO.

Yoncalla, Wash., 9. decembra. Ženske, ki so bile pri zadnjih volitvah poklicane na čelo občinske uprave, so prevzele svoje urade. Le nekateri manjši uradi se nahajajo v rokah moških in tako je slučajno tudi konštabler moški.

NADALJNE DEZERTACIJE K BLAZNEMM PESNIKU

D'Annunzijevi legionarji so morali na povelje poklekniti pred italijanske dezerterje.

London, Anglija, 9. decembra. Neka brzojavka iz Milana na londonski "Times" naznanja, da je moštvo italijanskega mornariškega vozila 68 P-R povezalo svoje častnike ter jih tako povezane pripeljalo na Reko. Kakor smo že včeraj poročali, je lovilec podmoskih čolnov dezertiral od italijanske mornarice ter se pridružil d' Annunziju na Reki. Ko je dospel ta italijanski čoln na Reko, je prišel v pristanišče sam d'Annunzio, ki je navdušeno pozdravil uporno moštvo. Ob tej priliki je imel seveda tudi slavnostni govor, v katerem je napadel italijanskega admirala Milla, poveljnika ital. brodovja v Jadranskem morju, katerega je označil kot izdajalca.

Nato je ta prismojeni jari junak pozval svoje hrabre legionarje, naj pokleknejo pred dezerterji, češ, da je njihovo dejanje "rešilo čast italianske mornarice". — Za vzgled svojim legionarjem je sam pokleknil, nakar so pokleknili tudi ostali in nastalo je velikansko navdušenje. Njegov govor so živahno odobravali in začuli so se kmalu klici vzhičenja: "Kvišku! Naprej! V Split! V Split! V Rim!" D'Annunzio je nato odšel na čoln ter ukazal, naj se povezani častniki osvobode vezi, nakar jim je dal na razpolago, da se lahko vrnejo k svoji floti. Oficirji so res med splošnim zasmehom odšli na postajo ter se z vlakom odpeljali v Opatijo.

Rim, Italija, 8. decembra. — Giolitti je ostro kritiziral dezertacijo torpednega rušilca k d'Annunziju ter izjavil, da je izvedel, da so bili častniki prisiljeni od moštva, peljati se na Reko.

Nadalje je ministrski predsednik baje tudi dejal, da vlada ne namerava d'Annunzia pregnati z Reke ter je nato šaljivo pripomnil, da bo d'Annunzio sam rad odšel, ko bo videl, da je njegova čast znižana do navadnega župana.

Govor ministrskega predsednika na državne poslance je bil v glavnem sledeč: Italijanska vlada ne more pričeti z d'Annunzijem nikakih dogovorov, dokler ni pogodba, ki je bila sklenjena v Rapallu ratificirana. Italiji je nemogoče priznati regentstvo nad Kvarnerom, ker bi to bilo proti pogodbi. Giolitti je končal svoj govor z izjavo, da je Italija kot zastopnica entente prisiljena, da izroči otoka Arbe in Veglijo Jugoslovanom.

Rim, Italija, 8. decembra. — Kakorhitro bo dosežen med italijansko vlado in d'Annunzijem sporazum, se bodo vršile na Reki volitve, da se ustanovi civilno vlado. Ta vlada bo nadomestila vojaško vlado, ki že obstoja, odkar je dospel d'Annunzio s svojim legionarji na Reko.

Poslanec Barrese, vodja d'Annunzijevega kabineta, je dospel v Rim, da prične pogajanja z italijansko vlado. Vojni minister Bonomi je dal danesv svojem govoru izraza upanju, da bo pereče reško vprašanje kmalu rešeno.

NEOBLJUDENE FARME.

V državi New York je 2400 farm, na katerih ne stanuje noben človek in ki so vsled tega neobdelane. V tem smislu se je izrazil podpredsednik Dairymen's League, Miller.

SENATOR HARDING IMA DOSTI POŠTE.

Marion, Ohio, 9. decembra. — Senator Harding se je pričel danes posvečevati pošti, ki je tekom njegove odsotnosti zavzela velikanski obseg. O kabinetnih predlogih se ne glasi še ničesar, vendar pa je gotovo, da bo dobil senator Knox ponudbo za mesto v kabinetu.

PREDNO SE ODLOČITE

za svojo družino sorodnika ali prijatelja naročiti vozni listek, ali poslati denar v domovino, da si ga potnik sam kupi, pišite najprvo za tozadevna pojasnila na znano in zanesljivo tvrdko

FRANK SAKSER,
82 Cortlandt St., New York, N. Y.

KAJ BO POVEDALA VDOVA McSWINEYA

Govorila bo pred komisijo stotih, ki preiskujejo razmere na Irskem. Ideali Združenih držav.

Washington, D. C., 9. dec. — Muriel MacSwiney, udova lorda župana iz Corka, ki je podlegel v ječi v Londonu, potem ko je stradal nad dvetdeset dni, bo zaslišana kot priča pred komisijo stotih, ki si je stavila kot svojo nalogo prieskanje razmer na Irskem. Miss Marry MacSwiney, sestra zamrlega župana, ki je spremila semkaj svojo svakinjo iz Corka, da pomaga pri ugotovljenju resničnih dejstev, tikajočih se Irske, je izpopolnila včeraj svojo izpoved v zaslišanju, ki je trajalo osem ur.

Miss MacSwiney je podala pregled celega gibanja za neodvisnost Irske. Dolžila je angleško vlado, da je skušala z uvedenjem strahovlade prisiliti Irsko do popusta in da je v tem namenu osvežila verska nasprotstva ter jih ohranila živa. Izjavila je, da niso Združene države zadostile svojemu idealu, da zagotove svetu demokracijo, a Irska bo dobila svojo pjrostost, tudi "če bi bilo treba treščiti Anglijo ob tla".

HIMEN.

Poročil se je Mr. Frank Mrak, uradnik pri tvrdki Frank Sakser z gospodično Maro Juvančič, hčerko pokojnega nadsvetnika Juvančiča iz Maribora. Bilo srečno!

DENARNE POŠILJATVE V ISTRO, NA GORIŠKO IN NOTRANJSKO.

Izvršujemo denarna izplačila popolnoma zanesljivo in sedanjim razmeram primerno tudi hitro po celi Istri, na Goriškem in tudi na Notranjskem, po ozemlju, ki je zasedeno po italjanski armadi

Včeraj smo računali za pošiljatve italjanskih lir po sledečih cenah;

50	lir	$ 2.40
100	lir	$ 4.20
300	lir	$12.00
500	lir	$20.00
1000	lir	$39.00

Vrednost denarju sedaj ni stalna, menja se večkrat nepričakovano; iz tega razloga nam ni mogoče podati natančne cene vnaprej.

Mi računamo po ceni istega dna, ko nam poslani denar dospe v roke.

Denar nam je poslati najbolj po Domestic Postal Money Order, ali pa New York Bank Draft

Tvrdka Frank Sakser,
82 Cortlandt St., New York, N. Y.

Premislite dobro, komu boste vročili denar za poslati v stari kraj ali pa za vožnje listke,

Sedaj živimo v časi negotovosti in zdrabe, vsak skuša postati hitro bogat, ne glede na svojega bližnjega. Razni agentje in zakotni bankirji rastejo povsod, kakor gobe po dežju.

V teh časih se stavijo v denarnem prometu nepričakovane zapreke starim izkušenim in premožnim tvrdkam; kako bo pa malim neizkušenim začetnikom mogoče izpolniti svoje zaupljene obljube, je veliko vprašanje.

Naše denarne pošiljatve se zadnji čas po novi svezi in na novi način primerno sedanjim razmeram v Evropi dovolj hitro in zanesljivo izplačujejo.

Včeraj smo računali za pošiljatve jugoslovanskih kron po sledečih cenah:

300 kron	$2.25	1,000 kron	$ 8.25
400 kron	$3.40	5,000 kron	$41.00
500 kron	$4.25	10,000 kron	$81.00

Vrednost denarju sedaj ni stalna, menja se večkrat nepričakovano; iz tega razloga nam ni mogoče podati natančne cene vnaprej. Mi računamo po ceni istega dne, ko nam poslani denar dospe v roke.

Denar nam je poslati najbolj po Domestic Money Order, ali po New York Bank Draft.

Tvrdka Frank Sakser,
82 Cortlandt St., New York, N. Y.

"GLAS NARODA"

(SLOVENIAN DAILY)
Owned and Published by
SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
(a corporation)

FRANK SAKSER, President — LOUIS BENEDIK, Treasurer

Place of Business of the Corporation and Addresses of Above Officers:
82 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

"Glas Naroda" izhaja vsak dan izvzemši nedelj in praznikov.

Za celo leto velja list za Ameriko in Canado	$6.00	Za New York za celo leto	$7.00
Za pol leta	$3.00	za pol leta	$3.50
Za četrt leta	$1.50	Za inozemstvo za celo leto	$7.00
		za pol leta	$3.50

GLAS NARODA
(Voice of the People)
Issued every day except Sundays and Holidays
Subscription yearly $6.00

Advertisement on agreement

Dopisi brez podpisa in osebnosti se ne priobčujejo. Denar naj se blagovoli pošiljati po Money Order. Pri spremembi kraja naročnikov prosimo, da se nam tudi prejšnje bivališče naznani, da hitreje najdemo naslovnika.

GLAS NARODA
82 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York, N. Y.
Telephone: Cortlandt 2876

Pan-Jugoslavija in njeni izgledi.

Na drugem mestu današnje številke prinašamo poročilo Savel Zimanda, ki je tekom preteklega poletja in tekom pretekle jeseni obiskal vse dežele centralne Evrope ter se prav posebno dolgo časa mudil v balkanskih deželah, kjer je opazoval razmere.

Njegova izvajanja so skrajno zanimiva, ker mečejo nekaj več luči na dejanski položaj na Balkanu ter na odnošaje, ki obstajajo med malimi balkanskimi narodi na eni ter velikmi silami na drugi strani.

Predvsem so zanimiva izvajanja, ki se tičejo možnega pristopa Bolgarske v krog jugoslovanskih narodov in sicer pod enotno vlado in monarhičnim sistemom.

Zimand pravi, da je pričakovati takega združenja v treh ali štirih letih in da je javno razpoloženje tako med navadnim narodom kot med odgovornimi diplomati in državnimi uradniki za tako združenje.

Tako mu je rekel neki visok uradnik v belgrajskem zunanjem uradu, da so Bolgari dobri vojaki in da bi bila Jugoslavija neizmerno ojačena, če bi se Bolgarska združila z njo. V istem smislu so se izrazili tudi gotovi bolgarski državniki.

Tako združena Jugoslavija bi v resnici predstavljala moč, ki bi se lahko postavila po robu najprvo ostalim tekmecem na Balkanu, v drugi vrsti pa Italiji, ki si hoče pridobiti hegemonijo nad Balkanom prav kot sta jo skušali preje dobiti v svoje roke Nemčija in Avstro-Ogrska. Pan-jugoslovanska država bi segala od Jadranskega pa do Črnega morja ter imela uplivno besedo v zboru evropskih velesil, o katerih je sedaj končno znano, da nočejo ničesar vedeti o resnični Ligi narodov in ki skušajo izrabiti sedaj obstoječo Ligo narodov v svoje samopašne in sebične svrhe.

Vse to je lepo, a zdi se nam, da je iluzija, lepa iluzija, ki pa ne obeta za nas Slovence in Hrvate ničesar dobrega.

Čim mogočnejša bo Srbija, temvečji bo pritisk, katerega bo izvajala na Slovence in Hrvate, katerim pravijo Srbi že sedaj, da so Švabe.

Vse, kar je dobrega, kulturnega in naprednega na Slovenskem in Hrvaškem, se označuje od strani srbskih mogotcev, ki v gotovih slučajih ne znajo niti podpisati svojega imena, kot "to je švabsko, ne valja ništa".

Slovenci so izpočetka mislili, da je to slab dovtip, a prihajajo sedaj do spoznanja, da je resnica in da je glavni cilj srbskih mogotcev pobalkaniti slovenske in hrvaške zemlje ter jim vcepiti orijentalski fatalizem in orijentalsko zaostalost na polju prosvete, kulture, znanosti in umetnosti.

Način, kako postopajo srbski naredniki z našimi vojaki, ne obeta ničesar dobrega za bodočnost in niso prazne marnje, ki prihajajo neprestano iz starega kraja.

Če hoče Srbija, kot vodilni narod med Jugoslovani — namreč vodilni vsled volje in dekreta zaveznikov, — v resnici ustvariti mogočno Jugoslavijo, obsegajočo vsa jugoslovanska plemena, mora biti v prvi vrsti pravična ter upoštevati narodno individualnost vsakega posameznega dela. Vsiljevanje srbščine in cirilice ter zapostavljanje in neupoštevanje slovenskega in hrvaškega jezika mora prenehati, kajti le na ta način bo prišel priprosti narod do prepričanja, da ni padel iz rok enega zatiralca v one drugega, temveč da je našel zavetja v krogu bratskih narodov, ki hočejo z združenim močmi doseči, za čemur streme vsi svobodni narodi.

"Modre postave" -- kot so bile in kot se lahko vrnejo.

Poroča Torrey Ford.

(Konec.)

Newyorški urad Lords Day Alliance se nahaja v Presbiterijanskem poslopju na 5. Ave. ter zavzema tri velike sobe, v katerih je opaziti veliko aktivnost. Rev. Harry Bowlby-ja je mogoče videti le, če je bil človek preje priglašen. Kakorhitro pa je v pogovoru, je pripravljen odgovarjati na stavljena mu vprašanja.

— Kljub dejstvu, da me listi stalno napačno navajajo, — je rekel, — sem vedno pripravljen dajati v javnost svoja sporočila.

Govoril sem z njim eno uro in pol in tekom tega mi je obrazložil svoje nazore in cilje njegove organizacije.

— Naš cilj, — je rekel, — je braniti in ohraniti Gospodov dan kot dan počitka in molitve in pripraviti en dan počitka izmed sedmih za vse delavske mase. S pomočjo varnih in napredno-konservativnih metod delamo mi za uveljavljenje nedeljskih postav.

Ker je bilo to preveč površno, sem ga vprašal za posameznosti in on je rekel:

— Nedeljski promet bo zelo skrčen, čeprav ne popolnoma odpravljen. Potrebni vlaki bodo vozili, čeprav bo večina železniških postaj zaprta. Vožnja z avtomobili bo dovoljena za nujna potovanja.

— Vse prodajalne bodo trdno zaprte, vključeno department lekarne, delikatesen-prodajalne, trafike in prostori, kjer se prodaja mehke pijače. Zabavališča vsake vrste bodo zaprta. Lords Day Alliance se ne bo dala preslepiti z vzgojilnimi kino-slikami ter svetimi koncerti. Prepovedani bodo vsi športi in vse zabave, ki onečaščajo danes dan Gospoda. Celo šolski otroci se v nedeljo ne bodo smeli učiti za ponedeljek. (Višek blaznosti.)

— V številnih cerkvah je namreč to vzrok izostajanja dečkov in deklic od božje službe, — se glasi v nekem pamfletu zveze. — V številnih slučajih govore mladi ljudje o nedeljskem študiju, ne da bi se zavedali, da je to napačno. Starši hodre svoje otroke v tej grdi navadi. Skrajni čas je, da se posveti nekaj pozornosti tej zadevi.

Nekoliko presenečen vspričo tega radikalizma, sem vprašal moža, kako bo občinstvo preživelo nedeljo, ne da bi prišlo navzkriž s postavo. Kaj potem, ko bi bila verska služba končana?

— Najti je številne načine, kako se ljudje zabavajo, ne da bi kršili nedeljske postave, — je odvrnil. — Ljudje bodo lahko šli ven na polje (ter nabirali rožice) in tudi parki in muzeji bodo odprti.

Vprašal sem, če bodo smeli otroci igrati svoje igre v nedeljo popoldne po parkih, a odgovor je obstajal le v skomignenju z rameni.

Glede morske obali je rekel ta predstavitelj napredka in pameti, da se bodo ljudje sicer lahko izprehajali ob morskem bregu, a skok v hladno vodo — in naj bi bil dan še tako vroč, — nikakor ne more biti dovoljen.

Glede organizacije te kampanje je izjavil Bowlby:

— Za enkrat se pečamo le z ojačenjem državnih postav. Mi nimamo nikakih definitivnih načrtov glede zveznega amendmenta k ustavi, to bo prišlo pozneje, ko nas bo gerilla vojevanje trgovskih interesov prisililo k temu.

— Za nami stoji šestnajst krščanskih dominacij ter imamo moč izvršiti to, kar smo sklenili doseči.

Odlični duhovniki raznih krščanskih veroizpovedanj so proti nameravani zopetni uvedbi puritanske nedelje ter izjavljajo, da je to sicer odkritosrčen, a slabo utemeljen poskus ljudi, ki ne poznajo bistva krščanske vere. Če bi se take postave v resnici zopet uveljavilo vsaj na papirju, kajti izvesti bi se jih ne moglo, bi se s tem preje pognalo vero iz src ljudi kot pa jih pridobilo za vero. Država nima nobene pravice s pomočjo postave uveljaviti versko izpolnjevanje nedelje. Postava lahko prepove vso nepotrebno trgovino v nedeljo ter preskrbi s tem ljudem dan počitka, katerega se lahko uporabi v verske svrhe ali za zabavo kot človek pač hoče. Preko tega taka postava po pravici ne more in ne sme iti.

Ernest Denis o razmerju med Čehoslovaško in Jugoslavijo.

Praški "Večer" priobčuje razgovor s profesorjem Denisom, ki je izjavil, da je usodo določila Čeho-Slovaško za posredovateljico med vzhodom in zapadno Evropo. Ker so češko-slovaški odnošaji z Jugoslavijo intimni, mora Čeho-Slovaška storiti vse, da pride do zbližanja med Srbi in Hrvati. Ker je tešinjsko vprašanje definitivno rešeno, je upati, da se bodo odnošaji s Poljsko izboljšali. Poraz Poljske bi bil nevaren za Čehe, ki morajo skupno s Poljaki pripraviti vstajenje Rusije. Kadar se to zgodi, bo postala Praga prava slovanska metropola.

Ernest Denis, ki je prišel za dalj časa v Prago, je znan naš prijatelj, ki nam je pokazal svoje simpatije posebno v času znanih veleizdajniških procesov, ki jih je naročila avstrijska vlada. Denis je profesor na Sorbonni ter je spisal več knjig o Čehih in Slovakih. Njegovo zadnje delo, ki je izšlo leta 1917, je 'Les Slovaques'. Denis je poleg Legeisa prvi Francoz, ki je seznanil Francijo s Slovani, predvsem s Čehi in Slovaki.

Tekstilna kriza v Roubaixu.

V Roubaixu na Francoskem, kjer je razvita silna industrija tekstilnih produktov, vlada v zadnjem času težka gospodarska kriza, vsled česar je bila večina tovaren prisiljena, da obrate zapre ali omeji na par dni v tednu. Veliko delavcev je brez dela.

Brzoparnik
"Calabria"
Cunard proge odpluje
28. decembra v Trst.
Cena za III. razred do Trsta
$120.—
s vojnim davkom vred.
Vsa tozadevna pojasnila daje
Tvrdka Frank Sakser
82 Cortlandt St., New York.

Iz Slovenije

Tovarna v Lescah.

V bližini kolodvora v Lescah gradi Megušar iz Krope novo tovarno za železne izdelke.

Smrtna kosa.

Umrl je dne 6. novembra v Vojaškem domu v Rogaški Slatini invalid Anton Kortnik, doma iz Rečice ob Paki.

Iz Maribora poročajo: V sredo 10. novembra popoldne je tu nenadoma preminul 80letni taborjan Ernest Klavžar, deželnozborski uradnik v pokoju iz Gorice. Ko je svoječasno izhajal "Slov. Narod" še v Mariboru pod Tomšičem, je bil Klavžar prvi dopisnik "Slov. Naroda" iz Gorice. — V sredo popoldne se je šetal s svojo hčerko, soprogo poslanca Fona, pri Ljudskem parku, kar ga je obšla nenadoma slabost in se je mrtev zgrudil. Pogreb se je vršil 12. nov. ob veliki vdeležbi zavednega občinstva.

Na Glineah je umrla Milka Rožanc, soproga narednika dravske divizijske oblasti Josipa Rožanca. Zapustila je 10mesečnega sinčka. Pokojnica je bila kot Primorka navdušena narodnjakinja in članica pevskega društva "Slavija" na Viču, ki ji je tudi na grobu zapelo dve žalostinki.

Umrl je 12. nov. Aleksij Šmuc, posestnik in gostilničar v Malih Liplenih pri Turjaku. Bil je tudi dobro poznan v lovskih krogih.

Poškodbe pri delu.

Ivanu Biondišču, gozdnemu manipulantu, je v gozdu Jelovici pri Zagorju ob Savi zmečkal hlod levo nogo.

Premogarju Francetu Habiču je v premogovniku v Zagorju ob Savi zmečkal jamski voz desno ramo.

Oba poškodovanca so prepeljali v deželno bolnico v Ljubljani.

Roparski umor.

Dne 31. oktobra med 10. in 12. uro je bila 62letna bajtarica vdova Terezija Bonca v Bačni v svojem stanovanju oropana in umorjena. Storilec, ki je baje iz okolice, je umorjeni vrat do ušes prerezal ter odnesel bankovce za 4 tisoč kron, nekaj desetkronskih bankovcev ter nekaj srebrnega drobiža. Storilca še niso dobili.

Napad z vilami.

Posestnik Frane Rozman v Pirničah je bil 8. novembra napaden. Posestnik Janez Petač in njegov sin Nande sta ga z vilami napadla in težko pobila, tako da so ga prepeljali v deželno bolnišnico.

Velik požar na Štajerskem.

Iz Maribora poročajo: Dne 11. novembra med 10. in 11. uro je izbruhnil v Račjem velik požar, ki je upepelil gospodarska poslopja posestnikom Baumanu, Sernku in Berglesu. V nevarnosti je bila cela vas in tovarna. Po Mariboru se je 12. novembra raznesla vest, da je požar uničil tudi tovarne za špirit in kvas, vendar pa se ta vest ne potrjuje.

Tihotapci odpeljali vola.

Dne 25. oktobra zvečer je bil posestniku Antonu Ponikvarju v Brestu pri Igu iz hleva ukraden vol, vreden 16,000 K. Tihotapci so ga pri Vrhniki ali v Borovnici odpeljali čez demark. črto.

Tatvina po šolah.

Dne 4. novembra je bil neki učenki "Mladike" v Ljubljani raz obešalnika izpred šolske sobe ukraden črn plašč s črnim kožuhovinastim ovratnikom, brez podloge in zelo širokega kroja, vreden 5000 K. Tat je neznan. To ni več prvi slučaj slične tatvine. Je v občnem interesu, da se izsledi tatu, ker je pred njim izostavljen vsakdo, ki ima šoloobvezno deco.

Nezvest pomočnik.

Kleparski mojster Josip Rospišil je poslal svojega pomočnika Ivana Trnona iz Ljubljane v Kočevje, da izvrši v kočevskem rudniku večja kleparska dela. S seboj je vzel znatno množino pločevine in cina. Trnon je pobegnil in odnesel s seboj vse orodje in cin. Pospišil ima 9940 K škode.

Velikansko poneverjenje.

Ljubljanska tvrdka čevljev Fr. Szantner je nedavno prišla na sled velikim poneverjenjem v svoji trgovini. Zadevo je tvrdka nato zaupno javila policiji, ki je začela opresno in natanko opazovati vdeležene osebe. Tvrdka je obenem takoj izvedla inventuro blaga ter ugotovila 91,696 K primanjkljaja. Poneverbe oziroma tatvine sta izvrševali Szantnerjevi prodajalki Ana Domiter iz Celja in Ljubljančanka Josipina Goršič. Domiter je bila pri Szantnerju že od 20. novembra 1916 dalje nastavljena, Goršičeva pa 18 emesecev. Manipulirali sta že leto dni. Živeli sta uprav kavalirsko. "Lepi Karl", ljubimec Domiterjeve, je živel kot bog v španski deželi. Prva prilika se je obema ponudila tedaj, ko je bil neki trgovec iz Banata pozabil večji zavoj kupljenih čevljev. Goršičeva jih je odnesla ven ter prodala. Nato je šlo dalje, vedno bolj. Vsak teden sta imeli večji denarni promet. Ukradene čevlje sta prodajali raznim prijateljicam in znankam, zlasti kontoristinjam. Pri teh manipulacijah sta uvedli sistem menjavanja. Za čevlje sta prejemali razno blago, zlasti pa fini hercegovski tobak in cigarete. Domiterjeva je vodila silno veselo in razkošno življenje. Prirejala je pravcate orgije, v poletnem času drage izlete na hribe in na Bled. Domiterjeva je bila zelo radodarna in je rada plačevala za "šampanjec". Slično je živela tudi Josipina Goršičeva. Njen ljubimec je bil nekaj časa znani nemški igralec Kurt Bachmann, kateremu je pošiljala na dom dnevno fina vina in narezke. Tudi bančni uradnik R. Ahlfeld je bil deležen raznih dobrot. Goršičeva mu je celo kupila srebrno dozo za 1500 K. Ahlfeld pa se je znal revanžirati. V to čedno afero je zapletenih več oseb, zlasti pa mnogo Ljubljančank, ki so kupovale od prodajalk čevlje.

Poskušena goljufija.

V prodajalno glavne trafike na Mestnem trgu v Ljubljani je vstopil neki stalen odjemalec ter izročil trafikantinji zavoj cigaretnega tobaka z odločnim naznanilom, da tobaka knjigovez T. ne more kaditi, ker mu je kajenje prepovedal zdravnik. Trafikantinji se je zavoj zdel sumljiv in ga je odprla. Notri je bil mesto tobaka — zrezan papir. Oba zviteža se sedaj zvijata, da sta to napravila v šali.

V gospodinjo oblečena služkinja.

K mornariškemu uradniku v p. L. Polancu je dne 29. oktobra t. l. vstopila v službo služkinja Leopoldina Korper, rojena leta 1891. v Gratweinu na Štajerskem ter pristojna v Dobrno pri Celju. Ko ji je dne 4. novembra njen službodajalec izročil znesek 445 kron, da bi plačala mlekarico, se je nato oblekla od nog do glave v obleko slučajno se v bolnišnici nahajajoče gospodinje ter odšla. Odnesla je dalje gospodinji črno reform. obleko, plišast velik črn klobuk, zeleno pleteno še novo volneno jopo, nove moške čevlje in žensko srajco. Skupna škoda znaša okoli 7000 kron. Korperjeva je bolj majhne postave, črnih las, ki jih nosi na čelu in senčih pristrižene in ji manjka v zgornji čeljusti 4—5 sprednjih zob. Govori dobro slovenski in nemški.

Vlom v Narodni dom.

Neznan vlomilec je vlomil v restavracijske prostore Narodnega doma v Ljubljani ter je odnesel razno, tudi srebrno jedilno orodje. Škoda znaša 5956 kron.

Žepna tatvina na veselici.

Na veselici narodno-socijalne stranke v hotelu Union v Ljubljani je bila kleparskemu mojstru Francetu Goršiču ukradena iz žepa listnica z vsebino 15,000 kron. Goršič je imel srečo, da je uzmoviča takoj pri dejanju zasačil v osebi brezposelnega Franceta Semiča iz Idrije. Pri Semiču pa potem niso našli listnice, ker je ves denar z veliko naglico izročil neznanemu pomagaču, ki je pravočasno pobegnil iz dvorane.

[redacted]

Prijeta arestantka v Ljubljani.

Marija Lenarčič je 25. oktobra pobegnila iz zaporov ljubljanskega deželnega sodišča. Klatila se je po mestu, dokler je niso zalotili v hlevu pri "Balkanu". Z vsemi silami se je branila prestopiti prag bele hiše v justični palači, kjer sedaj stanuje.

Vlom na Posavju.

Posestnik France Peršin v Stožicah pri Ježici je 9. nov. zjutraj zapazil, da mu je bilo tekom noči vlomljeno v čumnato, kjer je imel shranjenih 7200 K. Tat mu je odnesel ves denar in druge dragocenosti, kakor tudi nove čevlje in nekaj podplatov. Peršin ima 9800 kron škode. Vlom je bil takoj naznanjen orožnikom, ki so začeli intenzivno zasledovati za storilcem. Kot tatvine osumljen je bil neki v bližini stanujoč kočar. Ker so bili sledovi, vodeči skozi okno čumnate, zelo vidljivi, so orožniki sezuli dotičnemu kočarju čevlje. Odtisi čevljev se zelo skladajo s sledovi. Na čevlju desne noge je bilo 24, na onem leve noge pa 25 "cvekov", ravnotaliko jih je bilo na sledovih.

[redacted]

Na Španskem se je očividno ustavil svet. Tam je bil namreč neki človek radi razžaljenja veličanstva obsojen na šestnajst let ječe.

Peter Zgaga

Državni tajnik Colby, ki se nahaja sedaj na poti v Južno Ameriko, je baje zelo jezen radi stališča, katero je zavzela Argentina z ozirom na Ligo narodov. On bo moral namreč sedaj predelati vse svoje govore, katere je imel lepo napisane v svojem kovčegu.

* * *

Graja, ki prihaja iz ust pametnega moža, je boljša kot pa odobravanje prismojenca.

* * *

Te dni sem bil s prijateljem v gledališču, kjer plešejo mlada dekleta. Vsaka ima za pet dolarjev šminke na obrazu in za pet centov obleke na sebi.

— Osemindvajset jih je, — je rekel prijatelj.

Jaz štejem in štejem ter prištejem samo do štirinajst.

— Ne, štirinajst jih je — odvrnem.

— O, jaz štejem bedra, — je odvrnil, — ti pa nosove.

* * *

V Ameriki bodo uveljavili plave postave in plavo nedeljo.

Meni bi bil plavi pondeljek veliko bolj povšeči.

* * *

V New Yorku se vrše te dni velike dirke. Zbrani so dirkači-šampijoni s celega sveta.

Čudna stvar je z dirkači: ker nimajo v glavi, morajo imeti v petah.

* * *

Luna je lahko srečna, da ni pristojna v Ameriko. Drugače bi ne bila nikdar polna.

* * *

Nobena vlada ne more biti boljša kot je narod, kateremu vlada.

* * *

Večkrat sovražniku prej odpustimo kot pa prijatelju.

* * *

Počasna rast, najboljša rast: bodisi pri drevju, bodisi pri prijateljstvu.

* * *

Manj nevarno je biti v slabem soglasju z dobrim človekom kot pa v dobrem soglasju s slabim človekom.

* * *

Pravijo, da so dobili Srbi v zameno za primorske Slovence tri albanske vasi. V Belgradu vlada velikansko navdušenje. Vlada je poslala italjanskemu kralju vdanostno izjavo.

* * *

Slava njemu, ki je storil največ za Slovence: generalu Boroeviču.

* * *

V neki newyorški tovarni za cigare je izbruhnil požar. Poslopje je do tal pogorelo. Zgoreli so tudi vsi zaboji v skladišču. Le cigare so ostale nepoškodovane. One namreč niso hotele goreti.

* * *

Živel je zakonski par, ki je imel dva otroka, fanta starega petnajst let in deklico staro štirinajst let. Nekako ob tem času je imelo priti na svet nadaljno dete.

Z ono smešno sramežljivostjo, ki je tako običajna, sta si zakonca na vse mogoče načine prizadevala, da prikrijeta otrokoma položaj, v katerem se je nahajala mati, ter bližajoči se dogodek. Ko se je torej približal veliki trenutek in oče je prišel k sinu ter rekel:

— Fant, dobil si bratca.

Sin ni ničesar rekel. Oče je sedel za mizo ter mu izročil par trenutkov pozneje brzojav.

— Nesi to v brzojavni urad, — je rekel, — ter pošlji svoji sestri. Tukaj je dolar za stroške.

Deček se je vrnil ter izročil očetu drobiž.

— Kaj, — je rekel oče, — brzojavka je stala vendar več kot 85 centov?

— Da, — je odvrnil deček, — ona, katero si napisal ti, bi stala več. Jaz pa sem poslal svojo brzojavko.

— Ali res? — je rekel oče. — In kaj si brzojavil?

— O, — je rekel deček, — brzojavil sem sestri le to: — Jaz dobim stavo, deček je!

Jugoslovanska Katol. Jednota
Ustanovljena l. 1898 — Inkorporirana l. 1900

GLAVNI URAD v ELY, MINN.

Glavni Uradniki.
Predsednik: MIHAEL ROVANŠEK, Box 251, Conemaugh, Pa.
Podpredsed.: LOUIS BALANT, Box 106, Pearl Avenue, Lorain, O.
Tajnik: JOSEPH PISHLER, Ely, Minnesota.
Blagajnik: GEO. L. BROZICH, Ely, Minnesota.
Blagajnik neizplačanih smrtnin: LOUIS COSTELLO, Salida, Colo.

Vrhovni Zdravnik.
Dr. JOS. V. GRAHEK, 843 E. Ohio Street, N. S., Pittsburgh, Pa.

Nadzorniki.
JOHN GOUŽE, Ely, Minnesota.
ANTHONY MOTZ, 9641 Avenue M. So. Chicago, Ill.
IVAN VAROGA, 5126 Natrona Alley, Pittsburgh, Pa.

Porotniki.
GREGOR J. PORENTA, Box 176, Black Diamond, Wash.
LEONARD SLABODNIK, Box 480, Ely, Minnesota.
JOHN RUPNIK, S. R. Box 24, Export, Pa.

Pravni Odbor.
JOHN PLAUTZ Jr., 422-7th Ave., Calumet, Mich.
JOHN MOVERN, 624-2nd Ave., Duluth, Minnesota.
MATT. POGORELC, 7 W. Madison St., Chicago, Ill.

Združevalni Odbor.
RUDOLF PERDAN, 6026 St. Clair Avenue, Cleveland, Ohio.
FRANK ŠKRABEC, 4694 Washington St., Denver, Colo.
GREGOR HREŠČAK, 407 - 8th Ave., Johnstown, Pa.

Jednotino glasilo: "GLAS NARODA"

Vse stvari tikajoče se uradnih zadev kakor tudi denarne pošiljatve naj se pošiljajo na glavnega tajnika. Vse pritožbe naj se pošiljajo na predsednika porotnega odbora. Prošnje za sprejem novih članov in sploh vsa zdravniška spričevala se naj pošiljajo na vrhovnega zdravnika.

Jugoslovanska Katoliška Jednota se priporoča vsem Jugoslovanom za obilen pristop. Jednota posluje po "National Fraternal Congress" lestvici. V blagajni ima okrog $300,000. (tristotisoč dolarjev). Bolniških podpor, odškodnin, in posmrtnin je izplačala že nad poldrugi miljon dolarjev. Jednota šteje okrog 8 tisoč rednih članov(ice) in okrog 3 tisoč otrok v Mladinskem oddelku. Društva Jednote se nahajajo po raznih slovenskih naselbinah, tam, kjer jih še ni, priporočamo ustanovitev novih. Kdor želi postati član naj se zglasi pri tajniku bližnjega društva JSKJ. Za ustanovitev novih društev se pa obrnite na glavnega tajnika. Novo društvo se lahko ustanovi z 8 člani ali članicami.

PESMI ZA NAŠE OTROKE.

Spisal Oton Župančič.

Breza in hrast.

Breza, breza tenkolaska,
kdo lase ti razčesava,
da stoje ti tak lepo?
Ali mati, ali sestra,
ali vila iz goščav?

Niti mati, niti sestra,
niti vila iz goščav,
tihi dežek opoldanji,
lahni veter iz daljav. —

Hrast, hrast kodrogrivec,
kdo lase ti goste mrši,
da so kuštravi tako?
Ali mačeha hudobna,
ali sto sovražnikov?

Niti mačeha hudobna,
niti sto sovražnikov,
mršijo mi jih viharji
sred noči o polnoči.

Bilanca sanmargeritske pogodbe.

Noben resen politik ne trdi, da je Trumbič v Sanmargeriti prodal primorske Slovence za skledo leče. Italija je priznala kraljevino SHS, izbrisala iz svojega programa vprašanje neodvisnosti Črne gore, prestane rovati proti nam v Albaniji in nam tako daje možnost mirno urediti naše notranje razmere. Še več! Italija stopi nekako z nami in s Čehi v vojno-obrambno zvezo proti eventualni habsburški podonavski federaciji. To so edine ugodnosti, ki nam jih nudi sanmargeritska pogodba.

S čem smo mi to plačali? Z izgubo več kot pol miljona duš, z izgubo Reke, Trsta in Zadra, s korenito amputacijo nekdanje Kranjske in s svojo gospodarsko neodvisnostjo na Jadranu, kajti Italija je postala zdaj res to, o čemur je od leta 1910 dalje sanjala: vodilna država ob vratih Balkana ter s tem prevzela vlogo nekdanja avstroogrske monarhije. Italija se je pa obenem s tem tudi precej emancipirala od Francije in Giolitti se je tudi za velik korak približal svoji stari simpatiji, Nemčiji, ki zdaj lahko računa s priklopitvijo avstrijskih dežel, kar je ravno Francija hotela za vsako ceno preprečiti. —

Vprašanje je torej, je-li pomoč Italije za slučaj vpostavitve habsburške monarhije odvega žrtve, ki smo jir zato doprinesli in je-li politično in gospodarsko ojačenje Italije, ki je nujna posledica tega, v našo korist v bodočem ali ne? Na to naj si vvsa odgovori sam, mi smo že zadnjič označili svoje stališče: 1. da habsburška nevarnost, ako obstoja, preti Italiji v enaki meri kakor nam in da vsled tega ni razumljivo, zakaj smo v svrho odvrnitve take nevarnosti ravno mi morali doprinesti žrtev; 2. da nam Giolitti ne more dati nobenih garancij za to, da ostanejo koristi Jugoslavije neogrožene za slučaj, ako se Avstrija združi z Nemčijo, kakor to italjanska diplomacija očividno želi. V vsakem slučaju smo mi veliko žrtvovali, Italija pa na svoj račun nič.

Pa pustimo to. Pustimo na strani tudi vprašanje, bo li ne bila Jugoslavija zadosti osigurana, ako bi se bila ustvarila prvotno zamišljena mala ententa namesto sedanje entente: Italija, Jugoslavija, Češka. Vprašajmo se: Je li bilo potrebno, da nas Italija v momentu, ki je bil za nas najneugodnejši, prisili do take zveze, medtem ko bi bili mi ali preje ali pozneje lahko ustvarili drugačno alijanco ali kombinacijo na mednarodnem poprišču, kateri bi se bila Italija morala pridružiti, ne da bi nam bilo treba žrtvovati najvažnejše naše pokrajine? Z drugimi besedami: ali bi ne bilo boljše, da bi bil Trumbič že zdavnej sklenil sporazum z Italijo, ko so razmere za nas bile ugodnejše, ako že ni mogel pogajanj v Sanmargeriti prekiniti in jih zavleči, kakor je to prakticiral že od 11. februarja 1919 leta?

Oglejmo si tok jadranskih pogajanj od tega momenta!

11. februarja 1919 je jugoslovanska delegacija na mirovni konferenci zahtevala, da se rešitev jadranskega vprašanja podvrže pravoreku predsednika Wilsona. Sonnino izjavlja, da Italija tega stališča ne sprejme ter vstraja na londonskem paktu plus Reka.

23. aprila obelodani Wilson svoje stališče, glasom katerega ima tvoriti mejo med Italijo in Jugoslavijo takozvana Wilsonova črta, Reka pa na noben način ne sme pripasti Italiji. Orlando in Sonnino protestirata.

16. maja se začnejo neka privatna pogajanja v hotelu Crillonu, kjer Tardieu stavi predlog, naj se osnuje neodvisna reška, oziroma primorska država (tampon, Puffer). Jugoslovanski politiki bi predlog sprejeli, toda Wilson jih ne sili, vsled česar pade ta projekt v vodo in vsaka pogajanja prenehajo do oktobra.

13. oktobra 1919 predloži Tittoni sledeči projekt: 1. Neodvisna primorska država do Postojne in Idrije. 2. Teritoripalni koridor od Italije preko Voloske do Reke. 3. Neodvisno mesto Zader z diplomatskim zastopstvom Italije. 3. Cres, Lošinj, Vis, Pelagruž in Lastovo Italiji. Wilson se temu protivi, posebno pa koridoru do Reke. Vsled tega se Francija in Anglija pogajata z Ameriko in zastopniki teh treh držav izdelajo:

9. decembra 1919 spomenico Italiji, v kateri predlagajo Wilsonovo linijo s to izpremembo, da Italija dobi tudi še labinjski okraj. Osnuje naj se neodvisna severovzhodna primorska država z 200,000 jugoslovanskimi prebivalci po dLigo narodov. Reka naj dobi avtonomijo. Dalmaciji se je Italija že itak 13. oktobra 1919 odrekla. Zader naj bo avtonomen v carinskem področju Jugoslavije. Od otokov dobi Italija Pelagruž Vis, Lošinj in Unnije, vendar ima Vis dobiti avtonomijo.

10. decembra, dan pozneje, odgovori Italija, da zahteva koridor preko Voloske in Opatije na Reko. Sprejme pa Wilsonovo črto ter zahteva le okraj sežanski. En del pride pod Italijo, drugi manjši pod neodvisno državo. Od otokov zahteva še Cres in nevtralizacijo dalmatinske obali izvzemši Dubrovnik.

Ker Jugoslavija ne odgovori, oziroma zavlačuje rešitev vprašanja, stavi zdaj Italija alternativo: ali se sprejmejo njene zahteve ali pa bo udejstvila londonski pakt. Nato naša delegacija 8. januarja 1920 leta odgovori, da ona Wilsonove črte ne popravi v prid Italije.

Zavezniki se nato čedalje bolj nagibajo na stran italjanskega stališča, pregovorijo pa Italijo, da odstopi od zahteve po nevtralizaciji dalmatinske obali in izroče 14. januarja 1920. leta Jugoslaviji znani ultimatum. Jugoslovanska delegacija se ne uda, vztraja neizpremenjeno na Wilsonovi črti in odbija slejkoprej teritorijalno zvezo Italije z Reko, katera bodi neodvisna pod Ligo narodov. Wilson s svoje strani obsoja ultimatum, 6. marca 1920 pa izjavlja, da je za predlog zaveznikov od 9. decembra 1919. S temu je tudi Wilson opustil svoje prvotno stališče.

V marcu in aprilu 1920 leta se začno pogosti zaupni razgovori med Italijo in Trumbičem v Londonu in Parizu. Trumbič se že udaja in izgleda, da se sprejme Wilsonova črta s popravkom pri Sežani.

25. aprila pride do sestanka v San Remo, kjer bi se bilo imelo to sprejeti, toda dr. Trumbič brzojavi, da ne more priti, ker ni dobil polnomoči od vlade. 11 maja se napove sestanek v Pallanzi, tu pa pride vest o padcu Nittijevega ministrstva, vsled česar sta se Trumbič in Pašič morala vrniti.

Končno so pa naši delegati prišli v Sanmargerito in tu podpisali sporazum, ki je neprimerdno slabši nego vse prejšnje ponudbe Italije.

Iz tega se razvidi, da se je vsaj aprila meseca dr. Trumbiču nudila prilika, da sklene z Italijo sporazum, ki bi bil zasigural Jugoslaviji ozemlje do Sežane izključiteljno, pustil zapadni del Primorja pod Italijo, iz vhodnega pa ustvaril provizorično neodvisno ozemlje, v katerem bi bilo okoli 200,000 Jugoslovanov. Ta ponudba bi se bila lahko sprejela že zategadelj, ker je Wilson naše stališče še vedno podpiral, vendar pa tudi že polagoma popuščal. Nevarnost od strani eventualne vpostavitve podonavske monarhije je bila takrat še veliko manjša. Za tak slučaj bi se bila dala z Italijo vedno lahko skleniti defenzivna zveza, tembolj, ker bi mi bili v takem slučaju stali nasproti z večjim ozemljem in zato tudi z večjo moralično silo.

Ako pa je Trumbič odlašal do zdaj, zakaj ni še dalj? Saj je imel od ministrskega sveta jasno instrukcijo, da vstraja dalje na Wilsonovi črti. Če pa zopet jemljemo v obzir naš sedanji neugodni položaj, pa sledi, da bi bil Trumbić moral odnehati že preje. Iz te dileme, se nam zdi, ni izhoda. Tega mnenja je glasom današnjih vesti tudi dr. Ribar.

Da je dr. Trumbič bil na diplomatičnem polju na celi črti poražen, o tem po vsem tem pač ne more biti nobenega dvoma.

Alcastis.

Francoski spisal Jean Bertheroy.

Pripravljali so se, da zopet igrajo "Alcestis" v slavnem Orange gledišču. Zopet enkrat naj bi solnčni blesk z azurnega neba osvetljeval ono dramo zakonske ljubezni, povišane od največje žrtve. Komaj je bilo opaziti kako izpremembo v ozadju kot se je prikazovalo v časih Evropida na pozornici. Prostorna ravnina, posejana z oljkami in dolgi, četverokotni kamen, stoječ tam skozi stoletje, — vse to je še vedno predstavljalo del starega sveta, kot je obstajal nekoč, pred davnimi stoletji.

Bernard, imenovan Molčeči, je sedel v svoji koči, par sto jardov od velikega zida amfiteatra. Bil je neke vrste ljudomrznež in čeprav je povsem mikavno govoril, kadar ga je dovedlo do tega srce, so ga vendar imenovali Molčečega, kajti ponavadi je bil zamišljen ter molčeč. Živel je v tej majhni koči v družbi svoje žene, Alinette, ki mu ni nikdar rodila nobenega otroka. Mogoče raditega ali tudi, mogoče raditega, ker ni ljubil izrazov nežnosti, se je strogo držal vstran od nje. Ni ji posvečal več pozornosti kot veliki stenski uri v sobi, ki je že davno prenehala oznanjati ure.

Alinette je trpela vsled tega zanemarjenja. Bila je iz vrste ponižnih in zvestih žena. Ljubila je Bernarda izza časa, ko je bila stara dvajset let in ko mu je neke poletne noči obljubila, da bo postala njegova žena. Ljubila ga je še vedno sedaj, ko je bila stara že štirideset let in to kljub očiti brezbrižnosti, katero je kazal on napram njej.

Nekdo je potrkal na vrata, ko sta sedela pri mizi ter obedovala. Kot slehrni dan, sta tudi onega dne zajemala iz globoke posode, ki je bila polna izluščenega graha. Brez vsake besede sta zajemala, ne da bi obrnila drug v drugega le z enim pogledom.

— Noter, — je rekel Bernard, — ne da bi se dvignil s svojega sedeža.

Vstopil je neki tujec. Bil je fantastično opravljen, v obleko starega Grka in njegove noge so tičale v sandalih. Kljub temu pa je bil videti zelo samozavesten ter gladko govoril.

— Oprostite, da vas motim, a stvar je izvanredno nujna in važna. Naša družba ni popolna. Iskali smo prostovoljce, da izpolnijo zbor ter predstavljajo narod, — visoke, dobro raščene možke, katerim se prilega grška noša. Dobili smo jih nekaj, kajti ljudje tu naokrog so po navadi dobro raščeni. Sedaj rabimo le še enega nadaljnega, ki naj bi prevzel majhno ulogo. Pokazali so mi vašo hišo in prišel sem vas prosit, da se nam pridružite.

Bernard Molčeči je vstal.

— Kaj mi pripovedujete tukaj o neki štrofi in antištrofi? Precej drzni ste, da vlomite na ta način v mojo hišo.

— Pravice umetnosti so svete, — je odvrnil mož, ne da bi izgubil pričujočnosti duha. Napravil je z roko mogočno kretnjo ter nadaljeval:

— Čast in veselje je, katero vam ponujam. V veliko večji meri boste deležni užitka kot pa oni, ki bodo enostavno zrli na igro s svojih sedežev. Plačani boste mesto da plačate sami in ničesar drugega vam ne bo treba storiti kot slediti drugim.

— Ti je zanimivo, — je zamrmral Bernard, ki se je medtem pomiril.

Njegova nečimurnost je prišla na dan, ne da bi vedel za to. Videl je že samega sebe v gledališki obleki, kot Grka iz one junaške dobe. Občinstvo bo polnilo neizmerno areno. Obvladal bo ljudsko množico, polno pričakovanja in napetosti.

Obenem pa se je spomnil tihega užitka katerega bo deležen s tem da bo zopet enkrat ponižal Alinette s tem da jo bo pustil doma.

— Sprejmem, — je rekel končno, — a nočem nikake plače. Storil bom to za zabavo.

Prizor je pokazal nepričakovano sijajnost. Neopisna sila ženija je prevzela vse gledalce ter jih prisilila k absolutnemu molku.

Kaj so naše lastne slabe strasti in naše navadne želje vspričo velikega ritma, ki prihaja iz lire starih Helenov?! Potem ko je več kot enkrat smešil ženske je oběutil Evropid nekega dne potrebo, da jih očisti pred svojimi lastnimi napadi. Spisal je dramo "Alcestis" ter pokazal svetu, kako vzvišeno čudo ljubezni je mogoče najti v srcu vsake ženske. Alcestis umre mesto svojega moža. Žrtvuje se v namenu, da mu prihrani smrtne muke. Pogovor med obema predno se ločita pa razburka vse globine morja, po kojega površini drsi naprej naše življenje.

Bernard Molčeči je izprva prisluškoval, ne da bi kaj razumel. Precej tega, kar se je govorilo, je šlo preko njegovega razumevanja. Videl je le kretnje ter premikajočo se lepoto igralke, ki je igra la glavno ulogo. Srce pretresajoče besede so prihajale z njenih ustnic, a ona je sprejela ter si celo želela obžalovanja vredno usodo.

Ali je mogoče, da se človeško bitje dvigne do takih višin udanosti? Da, mogoče je. Vse v igri je bilo videti naravno, priprosto in potrebno. Ta ženska mora biti kot so vse ostale ženske. Pokazala se je vspričo udarcev nesreče kot vse druge, —one, ki so v resnici ljubile, ki ljubijo ali bi morale ljubiti.

Velika ginjenost se je lotila moža, ki je prostovoljno sodeloval v zboru. Pozabil je slediti gibanjem zbora. Ostal je tam, pribit na mesto, ter plen misli, ki niso nikdar preje stopile v njegovo glavo. Zdelo se mu je kot da je bila neka koprena odstranjena z njegovih oči. Njegovi tovariši so ga morali potisniti s pozornice, ko je bilo igre konec in ko je bilo treba iti domov.

Ko je prišel domov, je našel Alinette, ko je ravno luščila grah. Njen nežni obraz je nosil običajni izraz resignacije. Dvignila je svoj pogled k njemu ter ga vprašala:

— No, ali si se zabaval?

Zabaval! Ta beseda se je zdela Bernardu kot bogoskrunstvo. Zdelo se mu je, da je zapustil svetišče, kjer se mu je razgrnilo vse, kar je božanskega. Pokleknil je pred svojo ponižno ženico ter ji poljubil roke.

— Alcestis, o moja Alcestis, — je mrmral.

Od onega dne naprej je bil izpremenjen človek. Postal je pozoren, ljubeč in celo pokoren mož. Alinette ni mogla razumeti te nenadne izpremembe, a je bila silno vzradoščena. Pogosto se ji je zdelo, da je še vedno stara dvajset let in da ji je bila kratka sreča onih davnih dni vrnjena vsled nekega nepričakovanega čudeža.

— Odkar je nastopil v gledišču, je izjavljala svojim znankam, — se je popolnoma izpremenil. Najbrž še vedno misli, da je eden starih Grkov in imenuje me Alcestis mesto Alinette. Govori zelo pogosto in v vznešenih izrazih, — on, ki preje pogosto ni skozi dneve izgovoril niti ene besedice. Mogoče, da mu je skočilo nekaj v glavo, a takega ga imam rajše.

Kadarkoli se je vrnila v hišo, je bila gotova, da bo deležna pozornosti od strani svojega moža, v tej ali oni obliki.

Nezaupna.

Na dan predno se je poročila, je prišla stara črnka k svoji gospodinji ter ji izročila svoje prihranke, da jih varuje.

— Zakaj pa naj jih spravim jaz? Jaz sem mislila, da se hočeš poročiti? — je rekla ogspodinja.

— Da, tako je, ali pa mogoče mislite, da bom obdržala ves svoj denar doma z onim tujim nigrom?

SLOVENSKO AMERIŠKI KOLEDAR

V dobrih dveh tednih izide "Slovensko-Ameriški Koledar za leto 1921". Cena ista kot lansko leto. Glede vsebine in zanimivih slik bo ta izdaja presegla vse dosedanje. Politiko smo v tem Koledarju popolnoma opustili. Ljudje so informirani o političnih vprašanjih iz dnevnega časopisja. Pri čitanju teh sestavkov se bo počal čitatelj v duhu med zlatoiskalce divjega zapada, spremljal bo slavne detektive pri razreševanju najbolj zapletenih kriminalnih vprašanj ter stopal z znanstveniki po raznih nepreiskanih deželah ter se žnjimi vred čutil naravnim pojavom.

Čitateljem tudi naznanjamo, da bo imel v tem Koledarju svoj posebni oddelek stari znanec Peter Zgaga. Da on kremenito pove, kar pove, je vsakemu znano.

Precejšen del je posvečen tudi zdravstvu, domu in gospodarstvu.

Kdor ga hoče prej imeti, ga mora prej naročiti. Tiskali ga bomo le omejeno število. Torej hitro na delo, da ne boste brez Koledarja.

Naročila sprejema že sedaj:

Slovenic Publishing Company,
82 Cortlandt St., New York, N. Y.

WSS WSS WSS WSS

Nasprotni dokaz.

V moonshine okrajih, kjer izgleda žganje kot voda in kjer ga pijejo kot vodo, je najti čudne pojme glede tega, kaj je pravzaprav pijanost. V neki vasi je neke nedelje popoldne ležal človek v žgočem solncu sredi ceste in poleg njega je ležala prazna steklenica.

— Pijan je, zaprite ga, — je rekel šerif.

Neka ženska pa je hitro posegla vmes.

— Ne, on ni pijan, — je rekla. — Ravnokar sem ga videla, kako je migal s prsti.

WSS WSS WSS WSS WSS WSS

V staro domovino

Po tvrdki Frank Sakser so odpotovali sledeči potniki v staro domovino:

S parnikom "La Savoie"
(French Line)
dne 27. novembra:

Alojzij Vehovec iz New Yorka v Trzin.

Matevž Pivk iz Washington, Pa., v Škofjo Loko.

S parnikom "France"
(French Line)
dne 2. decembra:

Ant. Žnidaršič iz Akron, Ohio, v Mali Kamen.

Ciril Fischer iz Elmhurst, Ill., v Gorico.

Frank Berus iz Canonsburg, Pa., v Daljni Vrh.

Josip Kozine iz Mingo Junction, Ohio, v Krško.

Frank Debeve iz Mingo Junction, Ohio, na Vrhniko.

S parnikom "Argentina"
(Cosulich Line)
dne 4. decembra:

John Stipanić iz Tacoma, Wash., v Volosko.

Martin Poropat iz Mabton, Wash., v Buzet.

John Brajković iz Mabton, Wash., v Buzet.

Paul Kranjec iz Holden, W. Va, v Ogulin.

Josip Mance iz Holden, W. Va., v Ogulin.

Matija Turk iz Silverton, Colo., v Žužemberk.

John Schutte iz Sheboygan, Wis., v Nemško Loko.

Ignacij Jerman iz Sheboygan, Wis., v Škocjan.

Jožef Gregorič iz Warren, Ohio, v Zadvor.

Josip Bratović iz Tacoma, Wash., v Volosko.

Anton Hrvatin iz Tacoma, Wash., v Volosko.

Martin Žargonja iz Sunnyside, Utah, v Sušak.

Mate Fak iz Indiana Harbor, Ind., v Delnice.

Filip Mavrinac iz Indiana Harbor, Ind., v Sušak.

Frank Tadejević iz Holmes, Wyo., v Delnice.

Vjekoslav Tomić iz Holmes, Wyo., v Delnice.

Anton Sopotnik iz Cleveland, Ohio, v Zagorje ob Savi.

Jožef Vidic iz Sheboygan, Wis., v Višnjo Goro.

Jožef Žužej iz Pittsburgh, Pa., v Zagreb.

Alfonz Vojvodić iz Cleveland, Ohio, v Zagreb.

Alojzij Omahen iz Cleveland, Ohio, v Št. Vid pri Zatičeni.

Gregor Žukovec iz Cleveland, Ohio, v Dobrniče.

Dominik Hribar in sin iz Cleveland, Ohio, v Krko.

Alojzija Pakiž in sin iz Cleveland, Ohio, v Mokronog.

Frank Oselj iz Heminie, Pa., v Trboje.

Pavel Kavčič iz Option, Pa., v Škofjo Loko.

Anton Jurca in žena iz Cleveland, Ohio, v Cerknico.

Jožef Brecelnik iz St. Cloud, Minn., v Dravlje.

John Šajn iz Verona, Pa., v Prem.

Gregor Cirinski iz Pittsburgh, Pa., v Kostanjevico.

Jakob Malnar iz Hazard, Ky., v Čabar.

Frank Renko iz Hazard, Ky., v Vrbosko.

Antonija Schaberl iz St. Johnsville, N. Y., v Ptuj.

Frank Kocjan iz Joliet, Ill., v Črnomelj.

Gašper Dolinar iz Chicago, Ill., v Kranj.

Špiro Antonović iz St. Louis, Mo., v Beograd.

Petar Dimović iz St. Louis, Mo., v Beograd.

Tomo Kruljac iz Boise, Idaho, v Mrkopac.

Nikola Besić iz San Francisco, Cal., v Liko.

Ivan Zbašnik iz Hazard, Ky., v Pokupsko.

Iščem svojega brata JOHNA GAŠPERLIN, ki je nazadnje bival na Ely, Minn., doma iz Gornjega Brinka št. 88, pošta Cerklje na Gorenjskem. Kdor bi vedel zanj, naj mi blagovoli naznaniti njegov naslov, ali pa se naj sam javi. — Frank Gašperlin, 1858 Myrtle Ave., Brooklyn, N. Y.

NAZNANILO.

Hostetter, Pa.

Naznanjam članom vseh štirih društev tukajšnje okolice, kakor društva sv. Alojzija št. 13 JSKJ., društva Večernica št. 13 SDPZ., društva Luč Svobode štev. 318 SNPJ. in društva sv. Antona Pad. št. 158 KSKJ., da se vdeleže prihodnje letne glavne seje, ki se vrši dne 19. decembra ob 3. uri popoldne za Slovensko-Hrvatski Narodni Dom. Na tej seji imamo rešiti mnogo važnih stvari, bo volitev novega odbora za prihodnje leto 1921. in imamo celoletni račun, na katerem se bo izplačala cela svota, kolikor še dolgujemo. Zatorej vas prosim za polnoštevilno vdeležitev. Vsemu članstvu pa voščim vesele božične praznike in srečno novo leto.

Jakob Povše, predsednik.
(10-11—12)

Rad bi izvedel, kje se nahajata moji dve teti KATARINA TRAMPUŠ omožena STROJIN in MANA-TRAMPUŠ omožena MRAK. Kakor sem čul, se nahajata na farmah blizu Valley, Wash. Doma sta iz fare Preske pri Medvodah na Gorenjskem. Prosim cenjene rojake, če kdo ve za nju naslov, da mi blagovoli naznaniti, za kar bom zelo hvaležen, ali pa če sami čitata, naj se mi javita, ker jima imam nekaj važnega sporočiti iz stare domovine. Moj naslov je: Anton Habich, Box 262, Aliquippa Pa. (10-11—12)

Rad bi izvedel, kje se nahaja KAROLINA TRŽAN. Doma je iz Ilirske Bistrice na Notranjskem in v Ameriko je prišla meseca novembra. Prosim cenj. rojake, če kdo ve zanjo, da mi naznani njen naslov, če pa sama bere, jo prosim, da se mi javi. — Mike Barbis, 15925 Saranac Road, Cleveland, Ohio.
(8-10—12)

Rada bi izvedela, kje se nahaja moj brat FRANK MRAMOR, jaz, njegova sestra Jožefa Mramor, doma iz Zahriba pri Svetem Vidu. Prosim cenjene rojake, ako kdo ve za njegov naslov, da mi ga naznani, ali naj se pa sam javi svoji sedaj omoženi sestri: Mrs. Josephine Tavželj, R. D. 2, Hollidaysburg, Pa. (10-11—12)

Slabi moški in ženske

Oni, ki so slaega zdravja, potrti, obupani, ne morejo delati, ne morejo spati, nimajo volje ali se veseliti življenja naj vzamejo čudovito zdravilo, Nuga-Tone imenovano. Nuga-Tone vas napravi jakim, zdravim in močnim. Iz vašega sistema izžene strupe ter vas napravi, da se čutite kot mladi možki ali mlada ženska. Nuga-Tone vam da dober tek, je dober za želodčne bolezni, zaprtje, pline v želodcu in črevesju, izpehavanje, želodčne bolezni, kisel želodec, zgago, zoper bljuvanje, slab okus v ustih, pokrit jezik, izgubo energije in volje ter podobne bolezni. Izrežite to notico, pojdite v katerokoli dobro lekarno, dobite steklenico Nuga-Tone in ga jemljite par dni. Če ne boste popolnoma zadovoljni z uspehi, vrnite ostanek steklenice lekarnarju ter dobite svoj denar nazaj.

Druggist: You can get Nuga-Tone from your jobber or from the National Laboratory, 537 So. Dearborn St., Chicago. Absolutely guaranteed. Retail price $1.00. (Ad.)

Novi ceniki!

za moške in ženske ure, verižice, priveske, prstane in vso drugo zlatnino so gotovi.

Pišite dopisnico, in mi vam pošljemo novi cenik brezplačno, da si lahko nabavite, kar želite za božične praznike

Cene nižje kot drugje.

Ivan Pajk
24 Main St.
Conemaugh, Pa.

Dospelo je novo suho grozdje.

Muškatel zelo sladke debele jagode, boksa 50 funtov $11.—

Cipar grozdje največje in najsladkejše, jagode boksa 50 funtov $11.50

Malo črno grško grozdje, zelo sladko, boksa 50 funt. $9.—

Pošljite $3.00 na račun vsake bokse ki jo naročite in poslali bomo takoj.

Balkan Importing Co.
51 — 53 Cherry St.
New York, N. Y.

Dr. Koler

SLOVENSKI ZDRAVNIK
638 Penn Ave. Pittsburgh, Pa.

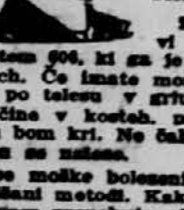

Dr. Koler je najstarejši slovenski zdravnik, specialist v Pittsburghu, ki ima 28-letno prakso v zdravljenju vseh moških bolezni.

Zastrupljenje krvi zdravi s slavnim 606, ki ga je iznašel dr. prof. Erlich. Če imate mozolje ali menurčke po telesu v grlu, izpadanje las, bolečine v kosteh, pridite in izčistil vam bom kri. Ne čakajte, ker ta bolezen se nalezne.

Vse moške bolezni zdravim po okrajšani metodi. Kakor hitro opazite da vam prenehuje zdravje, ne čakajte, temveč pridite in jaz vam ga bom zopet povrnil.

Hydrocele ali vodne kile ozdravim v 24. urah in sicer brez operacije.

Bolezni mehurja, ki povzročajo bolečine v križu in hrbtu in včasih tudi pri puščanju vode, ozdravim s gotovostjo.

Revmatizem, trganje, bolečine, otekline, srbečica, škrofle in druge kožne bolezni, ki nastanejo vsled nečiste krvi, ozdravim v kratkem času ni potrebno ležati.

Uradne ure: vsak dan od 8. ure zjutraj do 8. zvečer; v petkih od 8. zjutraj do 5. popoldne; ob nedeljah od 8. zjutraj do 2. popoldne.

WSS WSS WSS WSS WSS WSS

ZAKAJ BI NAJ PIL NA BOŽIČ VODO?

Mi prodajamo SUHO GROZDJE po znižani ceni.

Malo črno import. 100 funt. za $18.00	Barbera kalifornijski 100 funt. $27.00
Malo črno kalifor. 100 funt. za $16.00	Muskat izvan. močan 100 funt. $22.00
Zinfandel kalif. 100 funt. za $20.00	Suhe češplje 100 funtov za $14.00

Posebne cene na debelo.

Prodajamo tudi vsakovrstne grocerije. Z naročilom pošljite nam $5.00 v gotovini po Money Order in ostalo plačate ko dobite.

DALM. CALIFORNIA GRAPE CO.
82 CORTLANDT STREET NEW YORK, N. Y.

KRALJICA SVETA.

Roman. — Spisal Karl Figberg.

Za "Glas Naroda", priredil G. P.

43 (Nadaljevanje.)

Sedemdeseto poglavje.

Niso bili tako nespretni, ti gospodje s skrajne levice, kot je to domneval minister za zunanje zadeve. Če so mu dali čas za njegove protiodredbe, se je zgodilo to le raditega, ker ni še prišel v njih roke odločilni materijal. Tako stranka kot ostali svet je vedel, da so bile važne listine ukradene kurirju na njegovem potovanju iz Pariza v Ostende. Tudi najbolj zabitemu je moralo biti na prvi pogled jasno, da je bilo ukradeno tajno poročilo barona Murphy-ja, naslovljeno na ministra za zunanje zadeve. Nikdo pa ni še vedel, kaj je vsebovalo to poročilo.

Če bi razbarjenje med delavstvom celega sveta vedno ne naraščalo vsled pariške katastrofe, bi bila mogoče interpelacija MacNeila umaknjena še v zadnjem trenuteku. V vedno širših krogih delavskih organizacij so se bali, da bo stvari delavstva bolj škodovalo kot pa koristilo, če se bo prišlo na dan z obdolžitvami, katerih pa bi ne bilo mogoče podpreti z dokazi. Bilo pa je že prepozno, da se ustavi gibanje. Utis v javnosti bi bil za stranko še veliko bolj katastrofalen.

Popoldne onega zgodovinskega torka se je torej poslanec MacNeil pripravil, da se poda v parlament. Nataknil si je že na glavo cilinder, ko je nekdo pozvonil.

— Me ni doma, — je zaklical MacNeil kot ponavadi.

Že pa so se vrata odprla in Monsieur Jean Jacques Rameau, tovari iz Pariza, je planil noter.

V roki je držal kuverto, pričel letati po sobi naokrog ter kričati:

— Prihajam še pravočasno, kot vidim. Nisem si upal telefonirati. Tukaj sem jaz in tukaj je — dokaz.

Nato pa je padel Rameau oduševljen krog vratu MacNeila.

Enoinsedemdeseto poglavje.

Ekspres iz Soluna je ravnokar prišel na postajo v Atenah. Baron Murphy je zapustil voz ter se presenečen ozrl naokrog:

— Ali ni bilo nikogar od poslaništva k sprejemu?....

Ko je zapustil kolodvor, je kupil nekaj listov, poklical voz ter rekel:

— V angleško poslaništvo.

Avtomatično in skoro brez misli je pregledal novice, katere so prinesli listi. Naenkrat pa je njegovo oko obtičalo na novici z velikim naslovom. Še vedno ne v polni zavesti tega, kar je notica vsebovala je čital še enkrat. Ali je bil to slab dovtip kakega reporterja, kar je stalo tukaj?

— Včeraj je bil izvanredni poslanik kot pooblaščeni minister Anglije sprejet od kralja v svečani avdijenci. Kot se glasi, je avdijenca trajala več kot eno uro. Gotovo je upravičeno domnevanje, da bodo v doglednem času padle važne mednarodne odločitve, ki se tičejo Grške in naše same. Ne le iz tega vzroka, temveč tudi iz osebnih simpatij do poslanika ga srčno pozdravljamo v svoji sredi.

Prvikrat v svojem življenju je postal baron v resnici bled od strahu. Prvikrat mu je prišlo na misel, da so skrivnostni dogodki zadnjega časa lahko v stiku med seboj. Pričel je spoznavati možnost, da to ni bil slučaj, temveč udarec, katerega se je izvedlo iz zasede proti njemu.

Voz se je ustavil pred palačo poslanika. Baron je skočil ven ter pohitel po stopnjicah navzgor. Zahteval je, naj ga takoj odvedejo k poslaniku. Poslanik pa je bil ravno zaposlen ter ni mogel z nikomur govoriti. Posvetoval se je ravno z baronom Murphy-jem.

— Ali ste blazni? — je zakričal baron na služabnika. — Baron Murphy sem jaz. Če se imenuje človek, ki je notri, barona Muryhy-ja, potem je slepar in lopov. Takoj sporočite gospodu poslaniku, kar sem vam rekel.

— Nemogoče, — je rekel služabnik. — Imam najstrožja povelja.

Tedaj pa je prijel barona brezmejen srd. Ravno je hotel potisniti služabnika na stran ter udreti na svojo lastno pest, ko se je pokazal pri vratih neki mlad atašej, ki je postal pozoren vsled kravala. Bil je tako dobro vzgojen, da ni prekinil barona. Ko pa je Murphy končal: — Moje poverilne listine se nahajajo tukaj pri poslaništvu. Minister mi je dal natmeno navodilo, naj jih dvignem tukaj, — tedaj je atašej pomembno pogledal na služabnika.

— Prismojen, — je zamrmral.

Murphy je videl pogled in pričel se je zavedati komičnosti njegovega položaja. Vsled tega se je na kratko in besno nasmehnil.

— Vi in vaš poslanik bosta še čula od mene in sicer več kot vama bo ljubo. Na svidenje!

Dvainsedemdeseto poglavje.

Četrt ure pozneje je stopil gospod Ferguson na dostojanstven način iz privatne sobe poslanika. Stari služabnik mu je dal palico in klobuk ter mu pri tem rekel zaupno:

— Ravnokar smo imeli tukaj majhen nastop. Prišel je neki človek, ki se je izdajal za barona Murphy-ja, za ekscelenco samo.

Ferguson je dostojanstveno pokimal in služabnik mu je odprl vrata.

Ferguson je prišel še medtem, ko je šel po stopnjicah navzdol, do prepričanja, da ima le še nekaj ur časa. Njegov sklep je bil napravljen v enem trenutku.

Pri politični policiji so barona Murphy-ja hladno odslovili. Nikakih dokumentov ni imel, da dokaže to, kar je trdil. Da, še več. Dali so mu celo nasvet, da čimpreje mogoče otrese s svojih čevljev prah Aten, če si hoče prihraniti nadaljne zadrege. Od diplomatičnega zbora v glavnem mestu ga žalibog nikdo ni osebno poznal. Kljub temu pa ni niti izdaleka mislil na to, da bi vrgel puško v koruzo. Brzojavke, katere je poslal ministru in tudi v Pariz, bodo v teku par ur dovedle do razkrinkanja sleparja, ki se je poslužil njegovega imena. Med tem pa mu ni preostajalo nič drugega kot čakati.

Ko je pozneje, ves razdvojen, sedel samotno v neki kavarni, je prosil neki odlično izgledajoč gospod, če sme prisesti k njegovi mizi. Tujec se je predstavil kot marki di Valle-Condino.

Baron Muryhy je bil razveseljen. Poznal je družino po imenu. Bila je ena prvih v Italiji.

Marki ga je opozoril na neki fevdalni klub, v kolikor more biti pač v Atenah o tem govora. Tudi je se tam izvrstno.

Baron je bil zadovoljen z vsem.

Po obedu je par gospodov predlagalo igro. Baron ni že več let igral, a danes se je dal zavesti. Njemu nasproti sta sedela pri veliki mizi dva elegantna mlada človeka, ki sta bila ravnokar sprejeta v klub, ker sta prispevala veliko svoto za zgrajenje novega klubnega poslopja. Baron ni igral ne srečno, ne nesrečno. Končno je dobil v roke banko in sreča se je obrnila na njegovo stran. Vedno večji so postajali pred njim kupci zlata.

Naenkrat pa je eden mladih gospodov skočil na noge ter zakričal:

— Tukaj se igra napačno!

V naslednjem trenutku je bil drugi mladi gospod poleg barona, potegnil roko slednjega od kart, mu posegel v žep ter prinesel na dan nekaj kart.

Velikanska zmešnjava je nastala in baron ni vedel, kaj se godi z njim.

Končno se je pomiril ter se nevoljno iztrgal.

— Gospoda moja, ali ste zblazneli? Prosim, cela banka vam je na razpolago.

Večina gospodov je bila pripravljena zavzeti se zanj. Oba nova člana pa sta bila neizprosna.

— S svojimi lastnimi očmi sem videl, da je gospod sleparski igral.

— Prosim vsakega, naj se oglasi, ki ne veruje v mojo častno besedo.

Baron je bil ves iz sebe.

— Vi ste blazni, — je kričal. — Zahtevam od vas zadoščenja in sicer takoj.

— S sleparjem se ne bijem, — je rekel eden izmed mladih gospodov. — Pretepajte se z ljudmi vaše vrste.

Tedaj pa je uvidel, baron, da nima tam ničesar iskati in da ima posla z domenjeno lopovščino. Bila je zopet nevidna roka iz teme, ki se je iztegnila proti njemu in katere ni mogel prijeti.

— Se še vidimo, — je zamrmral.

Ponosno se je vzravnal ter odšel skozi vrata.

Na ulici pa so ga aretirali, kakorhitro je stopil iz hiše.

(Dalje prihodnjič.)

Na sveti post.

(Nadaljevanje.)

Na cesti so postajale vrane. Razbrskavale so odpadke, iščoč si hrane. Dvigale so se šele, ko jim je prišla na dva koraka blizu. Zakrakale so s hripavimi glasovi, poletele malo v stran, a z lenim in malomarnim vzletom; takoj za popotnico pa so poletele spet na cesto, se spustile na odpadke ter jih razkopavale iznova.

Približno ob polovici poti se je pričenjal velik gozd. Tih in svečan je ležal pred Anko. Ves je bil bel, sama neizmerna množica božičnih drevesc... Anki se je zazdelo, ko ga je gledala pred seboj, da plava nad njim in v njem nekaj čudežnega — kakor bi se opletal vseh teh nepreštetih dreves in drevesc tih sen. O nečem neizrekljivo lepem je moral sanjati ves obširni les, ker se je zdelo, da se ne upa niti ganiti, niti dihniti ne, kakor bi sanjal neizmernim čudežem svete noči naproti.

Stopila je vanj, in izpreletelo jo je čudno. Tako resno in tako tesno ji je postalo pri srcu in v mislih, kakor bi vstopila ob večernem mraku v velikansko cerkev, in bi se zaprla vrata hipoma za njo, in bi bila sama v dremajočem, skrivnosti polnem svetišču. Ali kakor bi zašla na neizmerno pokopališče: vsenaokoli, kamor pogleda oko, grobovi, tihi, mirni, ogrnjeni z belim mrtvaškim prtom. Nad vsakim sanja cipresa, kakor jih sanja četverica na domačem pokopališču ob kapelici, kjer počivajo fare dušni pastirji, vse tihe, mirne, kakor brez življenja, vse ogrnjene istotako kakor grobovi z belim mrtvaškim prtom.

Vse je tiho naokoli, vse mrtvo, le pod njeno nogo škriplje zmrzla zemlja, in zdajzdaj zavzdihne kje ob potu... zavzdihne, zaječi, zaplaka, a utihne takoj spet, kakor bi se prestrašilo, da je motilo skrivnostni mir mrtvih in svetiško tišino.

Stopala je naglo, kakor bi jo plašil neizmerni les s svojim pokopališkim mirom in molkom... Tupatam so se povešale tenke veje, obtežene od ivja, globoko dol na stezo. Anki se je zazdelo, da ji hočejo zapreti pot, jo objeti, jo obdržati pri sebi — v širnem, tihem gozdu.

Sklonila je glavo in je pospešila korake. A dasi je sklanjala glavo globoko, se je zadela vendar zdajpazdaj kje ob vejo — ivje se je sesulo z veje na pot, tudi nanjo je padlo in v košarico ji je zdrsnilo. Iztresla ga je, da se ji ne bi raztajalo notri, stresla ga je tudi z obleke.

Neprijetno ji je bilo, postajalo jo je skoro strah, zato je hitela. Dolgo je hodila; zdelo se ji je, da ne bo lesa nikoli konec — a glej, hipoma je prihajalo drevje redkejše, gozd je ponehal, velika ravan se je odprla in odgrnila pred njo. Zadihala je prosteje; tako prijetno ji je bilo, ko je stopila na plano, na polje, kakor bi jo zasledoval kdo, jo preganjal, in bi mu ušla in bi prišla v varno zavetje.

Čuj, tik za njo je zavzdihnilo v lesu, zaječalo je napol bolno, napol jezno, kakor bi bilo gozdu žal, da jo je izpustil, da je ni obdržal v sebi. A komaj je slišala še to jecanje, ni se menila zanj. Bila je na prostem, šuma ni imela več moči do nje, in ni se je bala več.

Prišla je na veliko cesto. Na cesti je bilo živahno. Srečavala je vozove, ljudi, oblečene napol praznično; posamič ali v gručah so se vračali iz mesta. Najbrž so vozili in nosili v mesto božičnih drevesc, jabolk, orehov; v mestu pa so nakupili raznih potrebščin za praznike, daril za deco, piškotov, pozlačenega, posrebrenega in raznobarvnega papirja za jaslice in drugih malenkosti.

Došla je postarno ženico in se ji je pridružila. Starka ji je povedala, da gre obiskat hčerko, ki je že leto dni v službi v mestu. Tožila je, da je utrujena — od doma je odšla že v mraku. Tudi Slaničevka je začutila utrujenost — polštiri ure je že hodila.

Šli sta skupaj, ob enajstih sta prišli v mesto... "Vsaj ob polenajstih odidem iz mesta in okoli štirih sem doma" — je premišljala Anka Slaničeva, ko se je poslovila od starke sopotnice in je šla iskat stanovanja sestričinega.

Našla ga je kmalu. Tončka jo je sprejela prijazno in prisrčno. Mož je bil še v pisarni. "Ob dvanajstih se vrne, in gremo takoj k obedu. Do tedaj se malo odpočiješ, Anka. Po obedu ti poiščem obleko in druge malenkosti, in greš počasi spet proti domu."

"A potemtakem bom pozna."

"Ne boš, Anka. In saj stopiš lahko potem malo hitreje."

Slaničevka se je čutila utrujeno, zato ji je bilo prijetno, ko je sedla in ni se branila, da ostane pri obedu. Tudi gorkota v sobi ji je dela dobro... "Kar sedela bi tukaj!" — ji je šinilo v glavo. A domislila se je doma, otrok, ki čakajo in pogledujejo pri oknu, kdaj da se vrne. In daleč od nje je odbežala lepa misel, da bi kar sedela in sedela na mehkem stolu v topli sobi. Naglo jo je zapustila in je odbežala daleč od nje.

Ozrla se je po sobi in je začutila, kako prijetno je v tem domu. Tukaj ni tiste osamelosti, ki se je naselila v njen dom, kar ji je umrl mož. In tiste revščine ni, kakor v njeni koči, in ne stistih mučnih skrbi, ki hodijo po sobi pri njej doma — s tihimi, plazečimi koraki hodijo po izbi, a hodijo venomer in je ne zapuste nikoli in se ne izselijo nikdar.

Glej, nekaj toplega diha tukaj iz vseh kotov, nekaj mehkega. Prijetno ti diha naproti in te boža po licih in po čelu in te vabi, da, sili te, da naj sedeš in sediš dolgo, da naj ostaneš tukaj za vedno in naj ne hodiš v zimo in mraz. A pri njej doma gleda nekaj iz vseh kotov in sten. Mrzlo ji veje naproti iz vseh sten; revščina in pomanjkanje sta napisana na njih. Po sobi stopa neprenehoma skrb s trdim in hladnim obrazom in vzdihuje s težkimi in žalostnimi vzdihi.

S temi mislimi je govorila natihoma, v srcu. Glasno je pa kramljala z Gabrielom in Karolino, otrokoma Tončkinima. Poznala sta jo že od prej — z rajnim možem je bila nekajkrat pri njih. Izpraševala sta jo o vsem mogočem: ali imajo tudi pri njih tako zimo, ali se kaj drsajo, ali hodijo deca tetkina v šolo, ali bodo imeli božično drevesce — in stotero drugih reči sta hotela izvedeti, ki so za odrastle ničeve malenkosti, mladim ljudem pa se dozdevajo velike in izredne važnosti...

Zunaj po ulicah je medtem žvižgal veter in začel je naletavati sneg. Anka je pogledala zdajzdaj skoz okno, a pri srcu ji je postalo tesno in nemirno. Če metež postane hujši, kako bo hodila domov? Težko ji je leglo na misli, da je odgovarjala otrokoma raztreseno, dostikrat šele na opetovano vprašanje, ali pa jima je odgovorila narobe.

Opoldne je prišel sestričin mož. Ob vratih si je otresel suknjo, precej mu jo je pobelilo od urada do doma.

"Zdaj pa le takoj k mizi, da se Anka ne zamudi predolgo", je priganjala Tončka. Pogledala je skoz okno, in kakor tajna skrb ji je zatrepetalo v očeh... "Morda bo vedno hujše."

"Prinesi vina!" je menil soprog.. "To Anko ogreje in okrepča, da bo lažje stopala."

Mož Tončkin je nalival. Popoldne ni imel službe, zato je bil dobre volje. Spil je nekoliko kozarcev nagloma, drugega za drugim; vino ga je ogrelo, in mehko in praznično mu je postalo pri srcu — že je čutil nežnost in radost svetega večera. Smejal se je dobrodušno in glasno in je nagajal otrokoma, da jima Božič ne prinese ničesar... "Pri nas pojde mimo. Pri sosedovih, pri Križanovih, se pač vstavi, a k nam ne pride... Zakaj ne? Glej ju — prerazposajena sta, kakor sama vesta." — Otroka sta se vznemirila, in mati ju je morala tolažiti. Oče pa se je smehljal zadovoljno, pil in nalival Anki... "Pij, Anka, boš lažje šla. Pot je dolga, in zima je, da človeka stresa še v zakurjeni sobi."

Ena je bila, ko so vstali. Anka je bila vznemirjena, mudilo se ji je.

"Bog vama povrni! A dolgo sem se zasedela."

"En hipec še počakaj, Anka, takoj ti prinesem obleko. Potem pa kar greš."

Tončka je poiskala v naglici obleko in nekaj starih igrač. Igrače so položili v košarico na dno, navrh so djali obleke, kolikor je je šlo vanjo; ostalo so povezali v culico.

"Bog vama poplačaj! In vesele in srečne praznike vam daj vsem skupaj."

"Srečno hodi, Anka. In o priliki pridi spet kaj."

"Pridem. Z Bogom!"

(Pride še.)

POTREBUJEMO 6 GOZDARJEV za delati lokse. Plača $6.00 na dan. — McKelvey Brothers, Hollidaysburg, Pa.

Rad bi izvedel za mojega prijatelja ALOJZIJA CODRIČ. Pred 7. leti sva šla od doma v Združene države in ne vem za njega že 4 leta. Ako kateri izmed rojakov ve za njegov naslov, prosim, da mi ga naznani, ali ako sam bere te vrstice, ga prosim, da se mi oglasi kakor svojemu sosedu iz starega kraja. Oba sva doma iz Vrtovina, okraj Ajdovščina. Naslov: Lawrence Bizjak, Box 25, Reitz, Pa.

Doctor Moy ---

je uspešno ozdravil naduho, boljšnt, krajevne otrpnost, padavico ter srčne, jetrne, ledične ali pljučne bolezni, bolečine v še lodcu, bolečine v prsih, vratu ali, noge, roke ali križu, otekljaje, revmatizem, kolne bolezni, izpuščaje, ogrce, oslabelost, moške in ženske bolezni, slabo kri, brez operacije v najkrajšem času po najnižji ceni. Poskusite in se prepričajte.

DOCTOR JIN FUEY MOY
308 Grant Street Pittsburgh, Pa.

Uradne ure: ob delavnikih, od 9. dopoldne ... Ob nedeljah in praznikih: od 9. dopoldne do 1. popoldne.

KRETANJE PARNIKOV

KEDAJ PRIBLIŽNO ODPLUJEJO IZ NEW YORKA.

AQUITANIA	14 dec.	Cherbourg
CANOPIC	16 dec.	Genoa
ST. PAUL	18 dec.	Cherbourg
LA TOURAINE	18 dec.	Havre
PRES. WILSON	22 dec.	Trst
LA SAVOIE	24 dec.	Havre
CALABRIA	28 dec.	Trst
FRANCE	29 dec.	Havre
Re d' ITALIA	30 dec.	Genoa
IMPERATOR	23 dec.	Cherbourg
CRETIC	6 jan.	Genoa
PESARO	8 jan.	Genoa
CARONIA	15 jan.	Trst
BELVEDERE	15 jan.	Trst
SAXONIA	18 jan.	Cherbourg
ADRIATIC	19 jan.	Cherbourg
IMPERATOR	20 jan.	Cherebourg
REGINA	20 jan.	Genoa
PANNONIA	22 jan.	Trst
PANNONIA	22 jan.	Trst
AQUITANIA	25 jan.	Cherebourg
AQUITANIA	25 jan.	Cherbourg
ARGENTINA	29 jan.	Trst
PRES. WILSON	9. febr.	Trst
ADRIATIC	16 febr.	Cherbourg

Glede cen za vozne listke in vsa druga pojasnila, obrnite se na tvrdko.

FRANK SAKSER
82 Cortandt St., New York

BALTIC STEAMSHIP
Corporation of America

HITRA VOŽNJA
Prvi in tretji razred za
Havre
Direktna železniška vožnja v Paris in v vsa jugoslovanska mesta.
S. S. NEW ROCHELLE
(Bivši parnik Hamburg-American črte "Hamburg".)
Odplul bo 7. januarja.
Za vsa pojasnila se obrnite na:
TRAFFIC DEPARTMENT
24 WHITEHALL ST., NEW YORK, N. Y.

French Line

COMPAGNIE GENERALE TRANSATLANTIQUE
V JUGOSLAVIJO PREKO HAVRE

LA TOURAINE	21. decembra
LA SAVOIE	23. decembra
ROCHAMBEAU	4. januarja
LA LORRAINE	6. januarja
LA TOURAINE	15. januarja
FRANCE	20. januarja

POSEBNA VOZNJA NARAVNOST DO HAMBURGA

NIAGARA .... 5. januarja

Hitri parniki s štirimi in dvema vijakoma. Poseben zastopnik jugoslovanske vlade bo pričakal potnike ob prihodu naših parnikov v Havru ter jih točno odpremil, kamor so namenjeni.
Parniki Francoske črte so transportirali tekom vojne na tisoče čehoslovaških vojakov brez vse neprilike.

Za šifkarte in cene vprašajte v
DRUŽBINI PISARNI, 19 State St., N. Y.
ali pa pri lokalnih agentih.

Cosulich črta

Direktno potovanje v Dubrovnik (Gravosa) in Trst.
PRES. WILSON
22. decembra
BELVEDERE
15. januarja
ARGENTINA
29. januarja
Potom listkov, izdanih za vse kraje v Jugoslaviji in Srbiji.
Razkošne ugodnosti prvega, drugega in tretjega razreda.
Potniki tretjega razreda dobivajo brezplačno vino.
PHELPS BROTHERS & CO
Passenger Department
4 West Street New York

LLOYD SABAUDO 3 State Street New York
Prihodnji odplutje iz N. Y. parnik na 2 vijaka RE D' ITALIA — 30. dec.
PESARO — 8. jan.
Izdajajo se direktni vozni listki do vseh glavnih mest v Jugoslaviji.
Brezplačno vino potnikom 3. razreda.

WSS WSS WSS WSS
WSS WSS WSS WSS

Cunard Line

Parnik "Pannonia"
odpluje
22. januarja
v Dubrovnik in Trst.
Cena za tretji razred $125.00
in $5.00 vojnega davka.
V vašem mestu je lokalni Cunard agent. Pojdite k njemu.

CUNARD LINE

Parnik "SAXONIA"
14,300 TON.
odpluje 18. januarja
Največji parnik, ki pluje v Hamburg.
Kabina .... $180.00) in $5.00 vojnega davka.
3. razred .... $125.00)
3. razred "Oderburg" preko Hamburga $129.20 in $5. voj. davka.
V vašem mestu je lokalni Cunard agent. Pojdite k njemu.

Da vam pomagamo izbrati vaše darove za praznike, vam svetujemo sledeče: električni kuhalnik, električno železo ali električni perkulator.

Koristni darovi so vedno zaželjivi, posebno, če so tako privlačni kot so te majhne električne potrebščine. Velika izbera je razložena v naših izložbah.

The New York Edison Company
At Your Service
General Offices: Irving Place and 15th Street
Branch Offices where Electrical Appliances are displayed and demonstrated for the convenience of the public
20 Norfolk St corner Hester St — 151 East 86th St bet Lexington & 3rd Aves
424 Broadway near Canal St — 15 East 125th St near 5th Ave
10 Irving Place corner 15th St — 362 East 149th St near Courtlandt Ave
124 West 42d St bet B'way & 6th Ave — 555 Tremont Ave corner Monterey Ave

SLOVENSKA NOTARSKA PISARNA
ANTON ZBAŠNIK
soba 102 Bakewell Bldg., Pittsburgh, Pa,
vogal Diamond and Grant Sts. (nasproti Courta).
Izdeluje raznovrstne notarske dokumente, kot na pr. pooblastila, kupne pogodbe, pobotnice, zaprisežene izjave in prošnje za dobavo svojcev iz starega kraja. Preiskuje lastninsko pravico zemljišč tu in v starem kraju, posreduje v tožbenih zadevah med strankami tu in v domovini, izdeluje prevode iz slovenščine na angleški jezik, ali obratno, tolmači na sodniji ali pri kompezacijskih razpravah in daje vsakovrstne informacije zastonj. Cene nizke, delo točno in pravilno.